

**T.C.
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı**

**Ortaokul Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen
Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi**

**Emre DOMAÇ
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Gürkan ERGEN**

**Çanakkale
Ocak, 2016**

Taahhütname

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Ortaokul Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve değerlere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

28/01/2016

Emre DOMAÇ

İmza

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Onay

Emre DOMAÇ tarafından hazırlanan çalışma, 28/01/2016 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Referans No : 10100354

	Akademik Unvan	Adı SOYADI	İmza
Danışman	Yrd. Doç. Dr.	Gürkan ERGEN	
Üye	Yrd. Doç. Dr	Gülşah BATDAL KARADUMAN	
Üye	Yrd. Doç. Dr	Osman Yılmaz KARTAL	

Tarih: ..07.03.2015.....

İmza:

Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ

Enstitü Müdürü

Önsöz

İlköğretim bilişim teknolojileri (BT) dersi yeni adıyla Ortaokul bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programı zaman içinde çeşitli değişimlere uğramıştır. Bu değişimler zaman zaman dersin okutulacağı kademe olmuş, bazen de ders saatleri olmuştur. Zaman içinde öğretim programı günün şartlarına göre yeniden düzenlenerek okutulmaya başlanmıştır. Bu değişimlerde her ne kadar hep en iyisi ve en verimli öğretim programı olması hedeflense de geçmişten gelen sorunların sadece belli bir kısmı çözüme kavuşturmuştur. Ülkemizin mevcut şartları göz önünde bulundurulduğunda yeni programlar bazı okulların imkânlarının sınırlı olması sebebiyle uygulamada bazı zorlukların yaşanmasına neden olmuştur. Çalışma, programın olumlu ve olumsuz yönlerinin bilişim teknolojisi öğretmenleri tarafından belirlenmesi ve sistemin çalışmasına katkıda bulunması bakımından anlam taşımaktadır. Öğretmenler, bu çalışmayla bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programına yönelik fikirlerini ifade etme şansı bulmuşlardır.

Çalışmam sırasında desteklerini ve hoşgörüsünü esirgemeyen, bana sabırla yaklaşan ve çalışma sürecinde görüşleriyle beni yönlendiren danışmanım Yrd. Doç. Dr. Gürkan ERGEN'e, bu sürede bana yardımcı olan değerli meslektaşlarıma ve bana her türlü desteği sağlayan eşim Sedef DOMAÇ'a teşekkürlerimi sunarım.

Çanakkale, 2016

Emre DOMAÇ

Özet

Ortaokul Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Emre DOMAÇ

Bu çalışmada, 2012 yılında ortaokullarda uygulanmaya başlayan “Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi” öğretim programının öğretim sürecindeki mevcut durumunu ve uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri öğretmen görüşlerine göre ortaya koymak ve çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır.

Araştırmada bilişim teknolojileri (BT) öğretmenleri görüşlerinin incelenmesine yönelik olarak betimsel tarama modeli seçilmiştir. Ölçme aracı olarak, Hasan KARAL ve diğerleri tarafından 2010 yılında geliştirilen “İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi” çalışmasındaki anket maddeleri uyarlanarak kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini, Balıkesir il merkezinde 2014-2015 eğitim öğretim yılında görev yapan 46 ortaokul bilişim teknolojileri öğretmeni oluşturmaktadır. Anketin her maddesi için; frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Ancak BT sınıfının olmaması ya da yenilenmemesinden dolayı programın tamamen uygulanamama sorunu halen devam etmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlere göre programın; genel özellikler, kazanımlar, öğrenme-öğretme ve ölçme-değerlendirme süreci boyutlarının yetersiz olduğu, kazanımların öğretmenler tarafından anlaşılmadığı, öğrencilerin gelişim düzeylerine ve günlük hayatta kullanımı noktasında yeterli olmadığı ve aynı zamanda ders saatlerinin uygulama yapılması gereken bir ders için yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca programın okulların BT sınıflarının mevcut şartları dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi ya da okullara gerekli BT sınıflarının 2016 yılının teknolojileriyle kurulması gerektiği sonucu da ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: ders programı değerlendirme, bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programı, bilişim teknolojileri öğretmenleri, bilişim teknolojisi, öğretmen görüşleri

Abstract

Evaluation Of The Teaching Programme Developed Under The Name Of Svet Informatics Teknologies Course In The Secondary Schools Via The Teachers

Emre DOMAÇ

The purpose of present study was to evaluate current state of “Information Technology and Software Programming Course” that has been offered since 2012, to identify the problematic issues by opinions of teachers, and provide solutions.

In current study, descriptive survey model were used to evaluate opinions of Computer Instructors. Data were collected by adaptation of questionnaire developed by KARAL et al. (2010). The respondents of the study comprised 46 secondary school information technology teachers working in Balikesir Province during 2014-2015 Semester. Frequency, percentage, mean values and standard deviation values were estimated for every item in the questionnaire.

The result of the study indicated that participants evaluated the course as insufficient in general characteristics, educational acquisitions, instructional and assessment domains. Similarly, respondents believed that instructors did not interpret acquisitions properly, acquisitions were inefficient in terms of development level and daily lives of students as well as lesson hours were inadequate for a lesson which required frequent practices. The result of the study showed that information technology laboratories should be equipped with up-to-date hardware systems or rearranged according to recent requirements.

Keywords: course program evaluation, information technology and software programming course, information technology teachers, Information technology, teachers opinions

İçindekiler

Onay.....	i
Önsöz.....	ii
Özet.....	iii
Abstract.....	v
İçindekiler.....	vi
Tablo ve Grafikler Listesi.....	viii
Kısaltmalar Listesi.....	ix
Bölüm I: Giriş.....	1
Problem Durumu.....	1
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi.....	5
Varsayımlar.....	6
Sınırlılıklar.....	6
Tanımlar.....	7
Bölüm II: Kuramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar.....	8
Eğitim ve Öğretim Programı.....	8
Program Geliştirme.....	10
Programların Geliştirilmesini Gerekli Kılan Nedenler.....	12
Program Değerlendirme.....	13
Standart Tabanlı Öğretim Programı.....	15
Bilgisayar Teknolojileri, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Eğitimi.....	18
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri.....	20
Bilişim Teknolojileri Etiği.....	21
Yapılandırmacı Yaklaşımın Bilişim Teknolojileri Dersine Yansımaları.....	23
Bilişim Teknolojileri Eğitiminde Program Geliştirme.....	25
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Vizyonu ve Yapısı.....	26
Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Başarılı Kullanımı Konusunda Öğrencilerden Beklentiler.....	29
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programında Verilen Değerlendirme Yaklaşımları.....	30
Portfolyo.....	31

Rubrik.....	32
Akran Değerlendirme	33
Öz Değerlendirme	34
Performans Değerlendirme	35
Diğer Ülkelerdeki Bilgi ve İletişim Teknolojileri Eğitimi	36
Türkiye’de Yapılan Araştırmalar	39
Uluslararası Alanda Yapılan Bazı Araştırmalar	45
Bölüm III: Yöntem	48
Araştırmanın Modeli	48
Evren ve Örneklem.....	48
Verilerin Toplanması.....	51
Verilerin analizi.....	53
Bölüm VI: Bulgular ve Yorumlar	54
Öğretmenlerin Öğretim Programının Boyutlarına Genel Özellikleri, Hedefleri, İçerik, Öğrenme Öğretme Süreci ve Ölçme Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşleri	54
Bölüm V: Sonuç, Tartışma ve Öneriler.....	61
Sonuç.....	61
Tartışma.....	62
Öneriler.....	64
KAYNAKÇA	65
EKLER	75
Ek-A Bilişim ve Yazılım Teknolojileri Dersi Öğretim Programı Değerlendirilme Anketi 75	
Ek-B Araştırma İzin Belgesi	79

Tablo ve Grafikler Listesi

Tablo/Grafik Numarası	Sayfa
Tablo 1: Araştırmaya Katılan BTY Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı; ..	49
Tablo 2: Aritmetik Ortalamaların Değerlendirme Aralığı	53
Tablo 3: BTY Dersi Öğretim Programının Genel Özelliklerine İlişkin Değerler.....	54
Tablo 4: BTY Dersi Öğretim Programının Hedeflerine İlişkin Değerler	55
Tablo 5: BTY Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Değerler	56
Tablo 6: BTY Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme sürecine İlişkin Değerler.....	57
Tablo 7: BTY Dersi Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Sürecine İlişkin Değerler	58
Tablo 8: Öğretmenlerin Programın Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaları	59
Grafik 1: Öğretmenlerin Programın Boyutlarına İlişkin Görüşlerin Ortalama Grafiği	60

Kısaltmalar Listesi

BTY : Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

BT : Bilişim Teknolojileri

BİT : Bilgi ve İletişim Teknolojisi

TTK : Talim ve Terbiye Kurulu

f : Frekans

% : Yüzde

N : Veri Sayısı

\bar{X} : Ortalama

Bölüm I: Giriş

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sayıltıları, sınırlılıkları, tanımlar ve kısaltmalar sunulmuştur.

Problem Durumu

Öğretmenlerin görüşleri alınmadan değerlendirmesi yapılan ve uygulanan öğretim programlarının etkili olmadığı bilinmektedir (Karakuş ve Mengi Us, 2014). Programın hedeflerine ulaşip ulaşmadığı sonucu ise iyi bir değerlendirme sonunda ortaya çıkmaktadır. Yetersiz programlar toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap veremediği gibi, programların ürünü olarak bilinen öğrenci de istenen nitelikleri edinmemektedir (Semerci ve Meral, 2007).

BT dersinin işleyişinde; öğretmenler, her öğrenciye bir bilgisayar düşmemesi, okuldaki alt yapı yetersizliği, öğretmenlerin hangi sınıfta kaçınıcı basamağı okutacağına karar vermesindeki güçlük ve ders saatinin yetersizlikleri nedeniyle programı uygulamada güçlük çektiklerini belirtmişlerdir (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010). BT dersinde yapılan ölçme değerlendirme sonucunda not verilmemesi, ders saatinin azlığı, dersin seçmeli olması, programın kazanımlarının yetersiz kalması ve programın ihtiyacı karşılamadığı nedeniyle öğretmenler, BT programının yenilenmesi gerektiğini belirtmişlerdir (Seferoğlu 2007; Kural Er, 2008; Bektaş ve Semerci, 2008; Kabakçı Yurdakul ve Kurt, 2011; Şişman Eren ve Şahin İzmirli, 2012; Akbıyık ve Seferoğlu, 2012).

Teknolojinin gelişmesiyle yaşam standartları değişmiştir. Bu da eğitim ihtiyaçlarının farklılaşmasına neden olmakta ve beraberinde eğitimin de kendini yenileme zorunluluğunu getirmektedir.

2010'lu yıllarda hızla gelişen bilim ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan bilimsel bilgi, teknolojik gelişmelerle birleşince hızlı bir değişimi zorunlu kılmakta ve eğitimin önemini çok daha fazla artırmaktadır. Bireyin toplumda istediği yere gelmesi ve istediği hayatı

yaşayabilmesi için geçmişte olandan daha fazla, bilgi ile kendini donatmasına bağlıdır. Bundan dolayı, bireyi ve toplumu doğrudan etkileyen eğitime büyük pay düşmektedir (Şentürk, 2008). Eğitimin temel görevlerinden biri, bireyin içinde bulunduğu toplumu ileriye taşıyacak şekilde toplumla bütünleşmesine yardımcı olmasıdır. (Gültekin, 2006).

Eğitimin kendinden beklenenleri yerine getirebilmesi için eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Gelişmiş toplumlar ilerlemelerini sürdürmek için insana yapılan yatırımın önemini anlamışlardır. İnsana yapılacak en iyi yatırım eğitim ile olacağından, gelişmiş toplumlar eğitimde önemli faktör olan eğitim programlarına gereken önemi vermektedirler. Ülkeler bunu program geliştirme ile gerçekleştirmektedirler (Gülcü, Aydın, ve Aydın, 2013). 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde bilişim teknolojisindeki gelişmelerle birlikte eğitim ve öğretimdeki uygulamalarda büyük değişim olduğunu görmekteyiz (Gülbahar, 2009).

Uygulanan program eğitim ve öğretimi; öğrenen, öğretene ve süreç açısından etkili kılacak şekilde hazırlanmalıdır. Bu durumda uygulanan eğitim programlarının, uygulanması ve etkililiği ile ilgili sürekli bir değerlendirme ve araştırma içinde olunması gerekir (Ocak ve Gündüz, 2006). Araştırmalarda derinlere indikçe bir ders ya da dersler farklı parçalar halinde yeni bir ders olarak ortaya koyulmaktadır. Bu da her alanda uzmanlaşmayı beraberinde getirdiğinden; her uzmanlık alanı zamanla yeni anlayışlarla yeni programların geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Cumhuriyetle beraber Türkiye'de program geliştirme çalışmaları 1924 yılında başlamış ve teknolojinin hayatımıza daha fazla girmesiyle Bilişim Teknolojileri dersi 1997'den sonra ilköğretim programlarında yer almıştır. Bu programlarda gelen dönütler çerçevesinde yenilenmiştir (Fer, 2005).

Fer (2005)'e göre 1997 ve 2005 ilköğretim programlarının özelliklerine kısaca bakacak olursak;

1997 ilköğretim programı; Bu programla beraber ilkokul ve ortaokullar birleştirilerek sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçilmiştir. İlköğretimin zorunlu hale gelmesiyle birlikte dersler yeniden düzenlenmiştir. Yapılan program geliştirme çalışmalarında ortaya çıkan program belirlenen okullarda öğretmen ve öğrenci açısından test edilmiştir. Çıkan sonuçlara göre programda düzeltmeler yapılmıştır. Bu ilköğretim programıyla birlikte ilk defa bilgisayar dersi de kendine “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (4–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” ile yer bulmuştur.

2005 ilköğretim programı; Bu program, dünyada ortaya konan en son bilimsel bilgiler etrafında hazırlanmıştır. Öğrencinin merkeze alındığı yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan programda tematik yaklaşım, öğretimdeki sarmallık ve disiplinler arası ilkelerinin kullanıldığı belirtilmiştir. Programı hazırlayanlar 2005 ilköğretim programlarının uygulanmasında bilişsel ve yapılandırıcı anlayışın olmasını öngörmüşlerdir. Hazırlanan programların ana amacı öğrencilerin temel yaşam becerilerini kazanmalarına ve nitelikli yetişmelerine yardımcı olmaktır. Bu kapsamda Bilişim Teknolojileri (BT) dersi 4 ve 5'inci sınıflarda iki ders saati diğer sınıflarda bir ders saati olmak üzere bütün basamaklarda seçmeli olarak uygulanmaya başlanmıştır.

2012 ilköğretim programı; 1997 ilköğretim programı ile birleştirilen ilkokul ve ortaokul yeniden ayrılarak 4+4 olarak kademelere ayrılmış ve zorunlu eğitim 12 yıla çıkmıştır. Öğretim programları tekrar düzenlenmiş, yeni dersler eklenmiş ve seçmeli derslerin sayısı artmıştır. 6287 Sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 11 Nisan 2012 tarihli Resmî Gazetede yayınlanmış ve akabinde uygulanmaya başlanmıştır (Resmi Gazete, 2012).

Bu yüzyılda değişim çok hızlı olmaktadır. Eğitim programlarının da değişen koşullara göre yenilenmeleri gerekmektedir (Tanataş, 2010). İlköğretim kademesinde 2012-2013 öğretim yılında uygulanacak olan ilköğretim programları çerçevesinde yenilenen programlardan biri de ortaokul BTY dersi öğretim programıdır.

Yıllar içinde ülkedeki öğretim programları zamanın ihtiyaçları doğrultusunda değiştirilmiştir. Bu değişim sürecinde eğitimde yeni çalışmalardan elde edilen göstergeler ışığında, ülkenin eğitim uzmanları kültürel temelleri de dikkate alarak zaman zaman farklı ülkelerin programlarını incelenmiş ya da eski programları değerlendirerek ortaya çıkan verilerden faydalanarak programları değiştirilmişlerdir.

Nitelikli eğitim büyük oranda uygulanan programa bağlıdır. Uygulanan programların eksiklikleri giderildikçe, bilim ve teknoloji ile ortaya çıkan gelişmelere göre yeniden düzenlendikçe eğitimin istenen sonuçları vermesi gerekir (Erden, 1998).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Balıkesir İl merkezindeki ortaokullarda görev yapan BT öğretmenlerinin BTY dersi öğretim programının öğretim sürecindeki mevcut durumunu ve uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri tarama yöntemi kullanılarak verilen cevapların aritmetik ortalamaları alınarak araştırmaya katılan 43 öğretmenin görüşüne göre ortaya koymak ve çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıda verilen sorulara yanıt aranmıştır.

Ortaokul BTY Dersi öğretmenlerinin öğretim programının;

- Genel özelliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Kazanımlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin programın kapsamına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?

- Ölçme değerlendirme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğelerine ilişkin diğer görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

İlköğretim programına, 1997 yılında ilk defa bilgisayar dersi girmesinden dolayı bilgisayar öğretimi ile ilgili çalışmalar yeterli düzeyde yapılamamıştır. Oysaki sürekli kendini yenileyen dünyada öğretim programlarının da hızlı bir şekilde yeterli düzeye çıkarılması gerekmektedir.

Teknoloji kullanımı tercihe dayalı bir ihtiyaç olmaktan öte bir zaruret olmuştur. Teknoloji, yaşamın içine; başta bankalar, hastaneler ve okullar olmak üzere hayatın her alanına girmiştir. Teknoloji kullanımının bilinmesi tüm insanlık için gerekli olduğu gibi bunun verimli ve nitelikli kullanılması da ancak verilen eğitimlerin etkililiği ile olacaktır. Gerekli eğitimi almamış insanlar, teknolojiyi kullanamamanın ya da bilinçsiz kullanımın doğurduğu olumsuzluklar ile karşı karşıya kalacaklardır.

BTY dersi, öğrencilerin yaşam standartları farklı olsa da onlardan beklenen, 21. yüzyılda teknoloji okuryazarı olmanın yanında bilgisayar ve internet etiği, teknolojiye karşı tutumlarında, güvenlik ve sağlıklı kullanım konularında da daha donanımlı olmalarını sağlar.

Öğrencilerin bilinçli birer teknoloji kullanıcısı olmaları, kendi hayatlarını kolaylaştıracağı gibi çevrelerinde teknoloji okuryazarlığı konusunda eğitim almamış ya da eksiklikleri bulunan aile bireylerine de faydalı olacaktır.

BT öğretiminin uygulandığı kademelerde öğrenciler ve idareciler derse çok fazla önem vermemektedir. Bu durum ders için gerekli araç gereçlerin sağlanmasında ve verimli bir şekilde dersin işlenmesini engellemektedir (Seferoğlu, 2007; Eren ve İzmirli, 2012). Yaşam içinde karşılaştığımız, sürekli gelişen teknoloji her yaştaki ve meslek grubundaki insanın

temel bilgisayar ve teknoloji bilgisinin olması gerektiği yönündedir (Bacanak, Karamustafaoğlu ve Köse, 2003).

2016 yılında teknoloji konusunda neredeyse örgün eğitimde tek örneği olan Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi öğretim programının güncelliği çok önemlidir. Bu çalışmanın BTY eğitiminde karşılaşılan sorunların giderilmesi ve öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda programın geliştirilmesi aşamasında yol gösterici sonuçlar ortaya çıkarma ihtimali bakımından önemlidir.

Varsayımlar

Bu araştırmada;

- Programın etkililiği ve verimliliğine dair en nitelikli verilerin BTY dersi öğretmenlerinden elde edileceği,
- Öğretmenlerin görüşme sorularına samimi ve etki altında kalmadan cevap verdiği varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Programın kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri, değerlendirme ve genel özellikleri boyutunun araştırılması,
- Balıkesir ili merkez Altıeylül ve Karesi ilçelerindeki ortaokullarda görev yapan BTY dersi Öğretim Programı'nı uygulayan 43 öğretmenin görüşleri ile,
- Veri toplama aracının (29 adet soru) ve tarama yönteminin kendine özgü sınırlılıkları ile,
- 2014-2015 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.

Tanımlar

Bilgisayar: “Kullanıcı tarafından oluşturulan ham verileri işleyen, bunlar üzerinde çok sayıda mantıksal ve matematiksel işlemler yaparak; yaptığı işlemlerin sonucunu saklayabilen, karşılaştırabilen, paylaşabilen ve istenildiği anda kullanıcılara oluşturulan işlenmiş bilgiyi sunabilen elektronik bir makinedir” (Çelik ve Daban, 2009, s. 2).

Bilişim: “İnsanlığın her alanda kullandığı bilimin temeli olan bilginin, özellikle elektronik makineler aracılığıyla ve düzenli biçimde işlenmesi bilimi. Bilgi olgusunu, bilgi saklama, erişim dizgeleri, bilginin işlenmesi, aktarılması ve kullanılması yöntemlerini, toplum ve insanlık yararı gözeterek inceleyen uygulamalı bilim dalı” (Türk Dil Kurumu, 2016).

Bilgisayar Okuryazarlığı: : Bilgisayardaki temel programları kullanabilen, bilgiye ihtiyaç duyduğunda bilgisayarda ve internette bu bilgilere ulaşabilen ve bilgisayarla ilgili sorunları çözebilen ya da çözme yollarını bilmektir (Kolburan Geçer ve Dağ, 2010).

Bilişim Teknolojisi ve Yazılım Dersi: Ortaokullarda 5 ve 6. sınıfta zorunlu, 7 ve 8. sınıfta seçmeli olarak okutulan ders.

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı: İlk defa 1997 yılında uygulamaya konulan BTY dersinin genel amaç ve kazanımlarını gerçekleştirmek üzere ortaya konulan program.

Bölüm II: Kuramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Bu bölümde konu ile ilgili kuramsal temeller ve ilk defa 1997 ilköğretim programında bir ders olarak okutulması ile birlikte Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi ile ilgili yapılmış araştırmalara yer verilecektir.

Eğitim ve Öğretim Programı

Tarih boyunca belli özelliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi ve bunun devamı için sistem gereksinimleri ortaya çıkmıştır. Belli davranışları kazanmış bireylerin yetiştirilmesi için eğitimin bir plan dâhilinde ortaya koyulması ihtiyacı eğitim programını meydana getirmiştir. Eğitim sistemimizde 1950 yılına kadar “Eğitim Programı” ve “öğretim programı” yerine, sınıflarda okutulacak derslerin ve konuların listelendiği “Müfredat Programı” kullanılmıştır (Demirel, 1992). Binbaşoğlu (1994)’da “müfred” kelimesinin “madde madde” anlamına geldiğinin ve “program” kelimesi ile birleşince derslerin ve konuların listesi olarak kullanıldığını ifade etmiştir.

Tarih boyunca belli özelliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi ve bunun devamı için sistem gereksinimleri ortaya çıkmıştır. Belli davranışları kazanmış bireylerin yetiştirilmesi için eğitimin bir plan dâhilinde ortaya koyulması ihtiyacı eğitim programını meydana getirmiştir.

Eğitim programının geçmişten günümüze pek çok tanımı yapılmıştır. Bu tanımlar tanımlayıcının uzmanlık alanı itibari ile farklılık gösterse de işaret ettiği anlam değişmemiştir. Eğitim programı, “bir eğitim kurumunda çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağlanan millî eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük öğretim programı ve öğretim programı dışındaki yapılan çalışmaların tümüdür” (Küçükahmet, 2009, s.8). Sönmez (1985, s.10) ise program geliştirmeyi “eğitim sistemi ile örgün ve yaygın eğitim kurumlarının

etkinliklerini geliştirmek ve hedeflerine ulaşmak amacıyla yapılan faaliyetlerin uygun araçlarla geliştirilmesine yönelik planlı çabaların tümü” olarak tanımlamıştır.

En genel anlamıyla “eğitim programı; öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği” olarak tanımlamıştır (Demirel, 2011, s.4).

Eğitim programı okulun içinde ve okululun dışında planlanmış bütün etkinlikleri kapsarken sadece bir dersle ilgili kazanımlara geçtiğimizde ğretim programı kavramı ortaya çıkıyor. Demirel (2011, s. 6)’e göre ğretim programı, “okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan amaçların ve bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinliklerin yer aldığı bir plandır”.

Küçükahmet (2009, s. 9)’e göre ğretim programı “genellikle belli bilgi ve kategorilerden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerilerin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programdır”.

Binbaşıoğlu (1994, s. 74) ise ğretim programını “belli bir ğretim düzeyinde çeşitli sınıf ve derslerde anlatılacak konuların ve bunların amaçlarının, sınıflara göre düzenleniş biçimi ve her dersin haftada kaar saat okutulacağını gösteren bir kılavuz” olarak açıklamıştır.

Buraya kadar anlatılanlardan yola çıkararak eğitim programının okul içinde ve dışında tüm öğrenmeleri kapsadığı ve ğretim programının bunun içinde planlı yapılan dersle ilgili etkinlikler olduğu anlaşılmaktadır.

Her ders ile ilgili belirlenen hedefler doğrultusunda yeni bilimsel bulgular kullanılarak öğretimin uzmanlar tarafından planlanan ve öğretmenlere rehber olarak hazırlanan ğretim programları uygulanmak üzere ortaya koyulmaktadır.

Program Geliştirme

Program geliştirmenin çeşitli tanımları yapılmıştır. Ülkemizde ve diğer ülkelerde alan uzmanları yaptığı çalışmalar sonucunda ülkenin eğitim felsefeleri etrafında tanımlamalarını geliştirmişlerdir.

Demirel (2011, s. 5) program geliştirmeyi, “eğitim programının hedef, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme ögeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü” olarak tanımlamıştır.

Program geliştirme; “sosyolojik, kültürel, ekonomik, teknolojik ve bilimsel gelişmeler doğrultusunda bir programın hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme ögelerinin sistem yaklaşımı içinde daha gerçekçi, yararlı, verimli ve etkili duruma getirilmesine yönelik araştırma-geliştirme süreci olarak tanımlanabilir” (Uşun, 2012, s. 5).

Program geliştirme, bilimsel araştırma sonuçlarını teknik bilgiyle harmanlama çabasıdır. Bu nedenle program geliştirme devamlılık ve süreklilik arz eden kapsamlı bir süreçtir. Program geliştirme çalışmalarının en önemli yönü, okul ve okul çevresindeki hayat ile öğrencilerin geliştirilmesini amaç edinmesidir” (Demirel, 2005, s. 34).

Yapılan tanımlar incelendiğinde programların, yeni bilgiler ışığında daha iyiye ulaştırılması için devamlı ve sürekli olarak yapılan çalışmalar olduğu görölmektedir. Kapsamı geniş bir süreç olması ve durağan olmaması bu çalışmaların devamlı yapılması zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır.

Bütün program geliştirme tanımlarına baktığımızda genel manası ile bir dersin hedef ve değerlendirme ögelerine vurgu yaptığı gözlenmektedir. Program geliştirme çalışmalarında asıl amaç hedefler/kazanımlara ulaşma ve bunların gerçekleştirilebilme düzeyini daha da artırmak olarak ele almışlardır.

Program geliştirmede amaç belirlenen hedeflerin öğrencide etkileşimini görülmesidir. Bunun için program geliştirmeyi düzenlemek için belli yollar izlenmiştir. Araştırmacılar program geliştirme süreçlerini daha düzenli kılmak amacıyla modeller geliştirmişlerdir. Tüm modellere bakıldığında programın temel ögeler olan hedef, içerik, öğrenme yaşantıları ve değerlendirmenin farklı bakış açılarıyla geliştirme modelleri ortaya koymuşlardır.

Program geliştirme modellerine baktığımızda üç model ne çıkmaktadır.

Ralph Tyler program modeli; bu model bilinirliği ez fazla olan bu program geliştirme modeli Ralph Tyler tarafından 1949 yılında oluşturulmuştur. Pek çok program geliştirme modeli hazırlanırken bu modelin etkisi grlmştr (Posner, 1995'den akt. Erişen, 1998). Tyler program geliştirmede dört temel soru sormuştur (Tyler, 1993'den akt. Erişen, 1998). Bunlar;

- Okulun ulaşmak istediği eğitim hedefleri nelerdir?
- Bu hedeflere ulaşmak için hangi eğitsel davranışlar bireylere kazandırılmalıdır?
- Eğitsel davranışların etkili olması için hangi düzenlemeler yapılmalıdır?
- Hedeflenen kazanımlar ne kadar gerçekleştirilmiştir?

Bu sorular ışığında programların geliştirilmesi çalışmalarının yürütülmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Taba program modeli; Hida Taba programın etkilediği toplumun bütün kesimlerin geliştirme faaliyetine yer alması ve özellikle programı uygulayacak olan öğretmenlerin etkin rol alması gerektiğini savunmuştur (Erişen, 1998). Bu iki programın sentezinden durumunda olan Taba-Tyler program modeli ortaya çıkmıştır (şeker, 2012). Taba ve Tyler modellerinin ortak noktaları ele alınarak geliştirilen bu model rasyonel planlama olarak da bilinir. (Erişen, 1998).

Ülkemizdeki program geliştirmecilerin Taba-Tyler modelinin etkisinde kaldıkları görülmektedir (Demirel, 2011). TTK'nın yaptığı çalışmalar sonucunda 2005 yılında oluşturduğu program geliştirme modeli yeni programlar hazırlamada rehber olmuştur (şeker, 2012).

Programların Geliştirilmesini Gerekli Kılan Nedenler

Her konu alanı ile ilgili bilgiler sürekli olarak artmaktadır. Her konuda olduğu gibi bilimsel gelişmelerle öğrenme psikolojisinin gelişmesini etkilemektedir. Öğrenci modellerinin ve onların sürekli i ie bulunduğu toplumun ve teknolojik yapının değişimi programların devamlı geliştirilmesini de zorunlu hale getirmiştir (Tan ve Erdoğan, 2001).

Çağımızda yaşanan hızlı değişimler bilişim alanında da küçük zaman dilimlerinde büyük değişimleri ortaya çıkarmaktadır. Bu yenilikler doğrultusunda toplumun bilişim teknolojileri alanındaki öğrenme ihtiyaçları da hızla artmaktadır.

Artan ve değişen ihtiyaçların ğretim programlarına yansıtılması bir zarurettir ve programlarda kullanılabilir bilginin kazandırılmasına yoğunlaşılmalıdır. Dünyada bilinmeyenlerin aydınlatılması ile beraber çok fazla bilgi ortaya çıkmakta ve bunların toplum ihtiyaçları çerçevesinde ğretim programlarına yansıtılması gerekmektedir. Öğretim programlarının zaman zaman güncellenmesi, tamamen işlevini yitirmiş programlar yenileri ile değiştirilmelidir. Bu eğitim ve öğretimin ana amacı olan toplum ihtiyaçlarını karşılama hedefi ile tutarlılık gösterecektir.

alışmalar yapılırken dikkat edilecek en büyük nokta programları dışarıdan hazır almak yerine bizim kendi kültür yapımız ve dinamiklerimiz işığında geliştirme yapmaktır. Eğitim zerine çalışmalar yapanlar önce bizi (lkemizi) tanımali ve ondan sonra en uygun programı oluşturmaya başlamali (ayır, 2009).

Program geliştirme çalışmaları yapacak olan kişilerin (Sönmez, 1985);

- Mesleklerinde tecrübeli ve detaylı bilgiye sahip olmaları,
- Program geliştirecekleri alanı tanınmaları,
- Program geliştirme bilgilerine sahip olmaları gerekir.

Bu yeterliliklere sahip kişilerin program geliştirme çalışmalarında daha başarılı olacakları ve geliştirdikleri programın eğitimin belirlenen amaçlarına ulaşmada daha etkili olması beklenir.

Program Değerlendirme

Program değerlendirme, diğer öğretim tanımlarında olduğu gibi farklı tanımlarının olduğu görünmektedir. Erden (1998)'e göre program değerlendirme, eğitim programlarının amaçlarına ulaşmada ne düzeyde etkili olduğu hakkında ölçme araçları ve gözleme dayalı olarak bilgi toplayarak bize bilgi veren kıstaslarla karşılaştırıp bunları yorumlayarak programın yeterliliği hakkında karara varma süreci olarak tanımlanmıştır. Kaya (1997) ise program değerlendirmeyi, programdaki bütün öğelerin ya da birkaç öğenin etkisinin incelenmesi ve değerlendirilmek amacıyla bilgi toplanarak bunların çözümlenip yorumlanması olarak kabul eder. Ülkemiz dışındaki araştırmacılardan Chelimsky (1989) program değerlendirmeyi; programın amacına hizmet etme düzeyi ve uygulanabilirliğini belirlemek için sistematik bilgi toplama yöntemlerinin uygulaması olduğunu belirtmektedir.

Uşun (2012, s. 10)'a göre program değerlendirme, “sistematik bilgi toplama ve analizini esas alan bilimsel araştırma süreçleri kullanılarak, geliştirilmiş olan programın, doğruluğu, gerçekliği, yeterliliği, uygunluğu, verimliliği, etkililiği, yararlılığı, başarısı ve yürütülebilirliği vb. herhangi bir özelliği hakkında karar verme süreci” olarak tanımlamaktadır.

Tüm bu tanımlardan yola çıkarak program değerlendirmeyi programın bütün öğeleri ya da birkaç ögenin uygunluğu, kullanılabilirliği açısından bakarak ve ulaşılmak istenen hedeflere bireyi ve onlara rehberlik eden öğretmenlerin yolunu aydınlatarak programın etkililiğini değerlendirmek olarak tanımlanabilir.

Eğitim bireyde istenen yönde davranış değişikliği oluşturması olarak anlaşıldığından, değerlendirme bu değişimlerin program tasarlanırken belirlenen kıstaslara göre, istenen sonuca ulaşıp ulaşmadığını, hangi aşamada ne miktarda başarılı ve hangi aşamada başarısız olduğunu ortaya koymak için izlenen bir süreçtir. Hazırlanan programla ilgili karara varabilme ve bu karar doğrultusunda programı geliştirme, değerlendirme sayesinde olurt (Bilen, 1999).

Programı değerlendirme aşamaları ve programın nasıl değerlendirileceği, programın geliştirilirken hangi yaklaşımın kullanıldığı ve yetiştirmeyi hedeflediği bireylere göre tasarlanmalıdır (Özdemir, 2009). Program değerlendirme süreci araştırmacıların odak noktalarına göre farklı yaklaşım ve modellerler kullanarak bir plan dahilinde yapılmaktadır.

Stufflebeam'in Bağlam, Girdi, Süreç, Ürün Modeli; David Stufflebeam ve Egon Guba'nın çalışmaları sonucunda ortaya çıkmış bir modeldir. Sonraları Guba'nın bu değerlendirme modeli üzerinde çalışmayı bırakması ve Stufflebeam'in çalışmalara devam etmesi onun modelin adıyla anılmasına sebep olmuştur (Popham,1993'den akt. Dinçer, 2013).

Stufflebeam'e göre değerlendirme, alternatif karar yöntemleri belirleyerek programı değerlendirirken kullanılacak bilgilere ulaşma sınıflama ve yorumlama sürecidir (Oliva, 2009). Bu modelde geliştirilmenin amaç edinilmiş ve ispatlama ikinci planda bırakılmıştır.

Hedefe dayalı değerlendirme modeli Tyler'ın geliştirdiği bir modeldir. 2010'lu yıllarda da geçerliliğini koruyan bir modeldir. Tyler'e göre programın; temel öğeleri hedefler,

eğitim durumu ve değerlendirmedir. Bu modele göre programın belirlenen hedeflere ulaşma düzeyine göre program hakkında karara varılabilir (Erden, 1998).

Hedefe dayalı değerlendirme sürecindeki aşamalar şunlardır (Lee, 2008):

- Programla ulaşılması gereken hedeflerin belirlenmesi,
- Hedeflerin programla kazandırılmak istenen özelliğe göre sınıflanması,
- Hedeflerin davranış olarak belirtilmesi,
- Hedefe ulaşılma durumunun belirteçlerinin saptanması,
- Ölçmede kullanılacak teknikleri seçerek geliştirme,
- Öğrencilerin davranışları ile ilgili yeterliliklerini belirleyebilmek için veri toplama,
- Toplanan verileri hedeflerle karşılaştırma.

Stake'in Uygunluk-Olasılık Modeli; Stake geliştirdiği bu model Tyler'ın hedefe dayalı değerlendirme modeli üzerine bina edilmiştir. Stake'e göre, değerlendirmede programın girdi, işlem ve ıktıları dikkate alınarak programın hedeflerinin, istenmeyen durumlarının gözlenmesiyle ve elde edilen bilgilerin yorumlanmasıdır (Marsh ve Willis, 2007).

Standart Tabanlı ğretim Programı

Standart kalite ve başarı düzeyidir. Özellikle düşünülen bir düzeyde kabul edilebilir. lme kalite veya dereceyi tahmin etmek için kullanılan bir şeydir. Örneğin bir için ne kadar iyi olduğudur. Eğitim alanında, standart, bilginin kümülatif yapısını ve kaliteli eğitim için temel yeterliliklerin oluşturulmasını tanımlayan bir terimdir (NYESD, 2015).

ABD (Amerika Birleşik Devletleri)' de 1980'ler ve 1990'larda ülke çapında eğitimciler ve milletvekillerinin ortak olarak okullarda ğrenci başarısını artırmak için standartlar oluşturması ile başladı. Ama hareketin kökleri bundan önceye dayanmaktadır. 1894 yılında, bilim adamları ve bir grup lise öğrencileri için kurulmuş bir akademik müfredata sözde "Ten

Komitesi" adı verildi. Yıllar boyunca, Ulusal Eğitim Derneği (NEA) ve Sosyal Araştırmalar Ulusal Konseyi (NCSS) gibi örgütler okulların müfredatının kendi ifadelerini, hedeflerini ve modellerini yayınladı. Bu duruma siyasi ve iş dünyasının liderleri öğrencilerin başarıya ulaşması için Amerikan eğitim ulusal standartlarının olması gerektiğini belirttiler. Yapılan çağrıdan sonra 1989 yılında, Başkan George Bush da eğitim hedefleri ihtiyacını karşılamak için bir zirve düzenledi ve 50 valiyi zirveye davet etti. 1991 yılında Bush, hedeflere ulaşmak için AMERİKA 2000 stratejisini açıkladı. Ulusal matematik, fen bilimleri, tarih, sanat, yurttaşlık, coğrafya ve İngilizce standartları planlandı (NYESD, 2015).

NYESD'ye göre eğitim standartları farklı popülasyonları nasıl yardımcı olabileceğini açıklar. İfade; Standartlar ortak bir referans aracı ve ulusal test için tanımlanmış bir çerçeve sunmaktadır (NYESD, 2015). Bunlar;

- İlçeler ve okullar; İlçeler ve okullar için, standartlar müfredat içeriği, öğretim programları, değerlendirme planlarını düzenlemek ve yeni yollar geliştirmek adına bir odak noktası sağlar.
- Öğretmenler; standartlar, öğretmenlerin öğrenmek için neyin önemli olduğunu dayanarak müfredat, öğretim ve değerlendirme tasarımı yardımcı olur.
- Öğrenciler; öğrenciler neleri bilmeli ve yapabilmeli, bunları ana hatlarıyla belirler, Bu standartlarla eğitimin ortak amaca hizmet etmesinde eğitimcilerle bir kriter olacağı görüşünde birleşmişlerdir.

Eğitimde belirlenen standartlar, verimli ve etkili bir eğitim için gerekli temel yeterlilikleri ve bilgi miktarını tanımlar. Standartlarda beklentiler açıkça ifade edildiğinden standartların belirlenmesi etkili ve verimli bir öğrenme aracına dönüşür. Standartlar öğretim ve değerlendirme yöntemlerinde farklılık olmasını gerektirir. Standartlar ve değerlendirme

birbirini tamamlayan bir bütün olduğundan öğretim programı ve süreciyle bütünleşmiş olmalıdırlar (Steiner, 2012).

Erişen (2003) standart belirleme sürecinde dikkat edilmesi gerekenleri aşağıdaki şekilde sıralamıştır;

- Konu alanının yapısını araştırarak standart oluşturma sürecinde bir başlangıç noktası belirlemek gerekir,
- Standart oluşturma sürecinde meslek uzmanları ve kamu temsilcileri ile gündemleri belirlemek gereklidir,
- Standart oluşturma çalışmaları zaman gerektirir ve planlı bir süreçte yapılmalıdır,
- Standart oluşturma çalışmaları sırasında farklı konu alanları için tek ve değişmez bir format olmamalıdır,
- Standart oluşturma çalışmaları sırasında farklı disiplinler ile ilgili bağlantılar kurulmalı,
- Çalışmalar sırasında ilgili birimlerin desteği sürekli alınmalıdır,
- Oluşturulan standartlar zaman içinde gözden geçirilerek güncellenmelidir.

Ortaya koyulan maddeler doğrultusunda standartlar yeterli düzeye geldiği zaman program hazırlama çalışmalarına başlanabilmektedir.

Solomon (2003) standart tabanlı bir öğretim programı hazırlarken takip edilmesi gereken aşamaları şu şekilde sıralamıştır;

- Standartları belirlemek
- Öğrencilerin ulaşması gereken bilgi ve beceri yeterliliklerini belirlemek
- Öğretim sırasında kullanılacak etkinlikler tasarlayarak planlama yapma
- Ölçme ve değerlendirmede kullanılacak araçları seçerek öğrenciyi uygulamalarından haberdar etmek olarak sıralamıştır.

Standartlar ve yeterlilikler belirlenirken, ulaşılabilir olması ve öğrencilerin standartlara ulaştığı zamanki düzeylerinde bunları yaşam içinde kullanılabilmeleri gereklidir.

Bilgisayar Teknolojileri, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Eğitimi

Bilişim ve teknoloji alanında olan gelişmeler insanların yaşam standartlarını yükseltirken hayatlarında da büyük kolaylıklar sağlamışlardır. Bu gelişmeler çalıştığımız işten tutun da evdeki hayatımız dâhil savunma ve güvenlik alanlarında kendini göstermiştir. Bilişim çağı olarak adlandırılan ve bunun en önemli unsurunun da bilgisayar olduğu bilinmektedir (Bektaş ve Semerci, 2008).

İşman (2001) bilgisayarın gelişim aşamalarını şu şekilde sıralamış:

- 1890'lı yıllar; işçilerin içe geliş gidişlerinde ortaya çıkan sorunları çözmek için delikli bir sistem geliştirildi. Bilgisayarların temelini bu sistem olduğu bilinmektedir.
- 1920'li yıllar: IBM kuruldu çalışmaları tamamlandı.
- 1930'lu yıllar: Hesap makineleri geliştirildi ve onlardan daha üst teknoloji olan bilgisayarlar üzerinde çalışıldı.
- 1940'lı yıllar: ENIAC adlı ilk bilgisayar yapıldı.
- 1950'li yıllar: Bilgisayarlarda kullanılan tüpün yerine transistörler geliştirildi. 1959 yılında PLATO adlı bilgisayar yapıldı ve iki bilgisayar arasında haberleşmeyi sağlayan modem bulundu.
- 1960'lı yıllar: Bilgi depolama (bilgisayar hafızaları) ve kodlama sistemlerini geliştirmek için birçok çalışma yapıldı. Plato bilgisayarlarını geliştirme çalışmaları yapıldı.
- 1970'li yıllar: Apple ve Radio Shack bireysel bilgisayar bilgisayar satışlarına başladı. Pascal ve C programlama dilleri geliştirildi. Bilgisayarın eğitim amacıyla kullanılması olarak bilinen; İngilizce öğretilimi için TICCIT geliştirildi.

- 1980’li yıllar: Bu yıllarda CD-ROM teknolojisinin geliştirilmesi hız kazandı. Bireysel bilgisayarların hızı ve kapasitelerini geliştirme çalışmaları büyük hız kazandı. Bilgisayarlar ev ve ofislerde kullanılmaya başlandı.

- 1990’lı yıllar: Dizüstü bilgisayarlar piyasaya arz edildi. Bilgisayarların hafızaları, görüntüleri ve hızları devamlı gelişti.

- 2000 ve sonrası: Az zamanda daha fazla işlem yapan bilgisayarlar üretilmeye başlandı. Bilgisayarların boyutu küçüldükçe yaptıkları birim zamandaki işlem daha çok arttı.

Bilgisayar teknolojileri büyük bir hızla gelişmekte ve her geçen yıl birim zamanda daha fazla işlem yapan bilgisayarların insanların kullanılmasının yanında bu teknoloji ile entegre çalışabilen programlarda değişip gelişmektedir. Kullanıma sunulan bu yazılımlar beraberinde bir alışma dönemi ya da kısa bir eğitim alınıp kullanılmaya başlanılmaktadır. Çoğu teknolojik cihazın bilinen bilgilerle kullanılması informal olarak öğrenilebilmektedir.

Bilgi çağı, bilginin temele alındığı bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı ve yaygınlaştığı, bilgiyi oluşturanların çoğaldığı ve devamlı öğrenmenin kaçınılmaz bir sonuç olduğu zamanı temsil etmektedir (Negroponte, 1995).

Bireyin ve toplumun yaşamını bu derece etkileyen teknoloji, günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Bireyin seçmiş olduğu mesleğe bakmaksızın herkes için ortak değerler arasına girmiştir. Çağımızda teknolojinin, her birey için ortak genel kültür değerleri arasında yer alması gerektiği kabul edilmektedir. Teknoloji dersi, diğer geleneksel derslerle aynı değerde olan bir genel kültür dersi olmuştur (Doğan, 1983).

Bireylerin teknolojiyi verimli kullanabileceği, istediği doğru bilgiye kısa sürede erişebilecek “birey bilgi tüketicisi”, bu bilgilerden yola çıkarak yeni bilgi ortaya koyabilen ve ortaya koyduğu yeni bilgileri kullanarak hayatını kolaylaştırdığı bireyler olarak yetiştirilmeleri gereklidir (Keser, 2011).

1997-1998 öğretim yılında sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçilmesi ve 1998 yılında yapılan “Eğitimde Çağı Yakalama 2000 Projesi” dâhilinde bütün il ve ilçelerdeki ilköğretim okullarından asgari ikisine içinde en az 20 bilgisayar olan bilgisayar dershanesi kurma kararı alınmıştır (Akkoyunlu ve İmer, 1998). Bu durumla beraber bilişim teknolojileri alanında eğitim almış öğretmen gereksinimi ortaya çıkmıştır. Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığının 4 Kasım 1997 yılında aldığı karar doğrultusunda eğitim fakülteleri ve öğretmen yetiştiren programların yeniden düzenlenmesi kararlaştırılmış ve üniversitelerde Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi alan uzmanlarının yetiştirilmesi maksadı ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümleri açılmıştır (YÖK, 1998).

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri

Öğretmenlerin ulusun eğitim politikalarının amaçlarına uygun öğrenci yetiştirebilmeleri, kendilerini alanlarında iyi yetiştirmiş olmalarına bağlıdır. İyi bir öğretmen olabilmek için mesleğin gerektirdiği bilgiye sahip olması, öğretmenliğin gerektirdiği becerileri kazanmış, eğitim sistemini iyi tanıyan ve eğitim sisteminin diğer kademeleri arasında bütünlüğü sağlayabilecek yeterliliğe sahip olmalıdır (Özden, 2003). Bundan dolayı dünyada ve ülkemizde öğretmenlerin sahip olması gereken yeterlilikler tanımlanmıştır.

Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün yaptığı çalışmalar kapsamında 2004 yılında taslak olarak hazırlanan ve 2008 yılında çalıştaylarda geliştirilerek öğretmenler için genel yeterlilik alanları belirlenmiştir. Bunlar (MEB, 2008):

- Mesleki ve kişisel değerlerini geliştirme,
- Öğrenciyi bütün özellikleri ile tanıma,
- Öğrenme ve öğretme sürecini bilme,
- Öğrencinin öğrenmesini, gelişimini izleyerek ve değerlendirme,
- Toplum, aile ve okul ilişkileri,

- Programın içerikle ilişkisini kurabilme.

Tüm bu altı ana yeterliliğin yanında 31 alt yeterlilik ve 233 performans göstergesi belirlenmiştir. Bu çalışmada 16 alanda geliştirilen özel alan yeterliliklerinden biri de bilişim teknolojileri öğretmeni özel alan yeterlikleri vardır. Bunlar (MEB, 2008):

- Öğretim ortamını tasarlayıp, süreci planlama, tasarlayıp düzenleme,
- Teknoloji kavramları ve uygulamalar,
- Öğrenme öğretme ve programlar,
- Öğrenci gelişimini izleyerek uygun değerlendirme yöntemlerini kullanma,
- Okul aile toplumsal ilişkiler, sosyal iletişim ve etik ve konuları,
- Mesleki olarak kendini geliştirme olarak sıralanmıştır.

Dünyada da yapılan çalışmalarda belli standartlar belirlenmiştir. Bunlardan biri de eğitimde teknoloji kullanımı konusunda uluslararası topluluk olarak çalışan “The International Society for Technology in Education (ISTE)” standartlarıdır (ISTE, 2015). Bunlar;

- Öğrenci öğrenme ve yaratıcılığını kolaylaştırma ve teşvik etme,
- Dijital platformlarda öğrenim uygulamalarını ve değerlendirme araçlarını tasarlayıp-geliştirme,
- Dijital ortamlarda çalışma ve öğrenme kazanımları oluşturma,
- Dijital vatandaşlık ve sorumluluklara ilişkin model oluşturma ve teşvik etme,
- Liderlik ve mesleki gelişim etkinliklerine dâhil olma olarak belirtilmiştir.

Bilişim Teknolojileri Etiği

Gelişmiş teknolojilerin yaşam alanımızdan (okul, ev, ofis vb.) uzaklaştırılması bir seçenek değildir. Ancak bu ürünlerin üretim, pazarlanma ve kullanım aşamalarında toplumun

ortaya koyduğu ilkeler ve kurallara uygun olarak düzenlenmesi bir gereksinim ve gerekliliktir. Tüm bu kurallandırma ve sınırlamalarda asıl amaç toplumun yararı ve eşitlikçi yaklaşımın desteklenmesi olmalı (Aksoy, 2003).

Washington D.C.'de 1985 yılında CEI Computer Ethics Institute (Bilgisayar Etik Enstitüsü) kurulmuştur. Bilgisayar etiği üzerine ilk konferanslarını 1986 yılında vermişler ve 10 maddelik ilkeler yayınlamışlardır. Bu ilkeler pek çok dile çevrilerek internet sitelerinde yayınlamışlardır ve halen pek çok dilde yayına devam etmektedir. Bu on madde geçerliliğini hala korumaktadır ("Computer Ethics Institute", 2015). Bunlar;

- Bilgisayarı diğer insanlara zarar vermek için kullanmamalısınız,
- Başkalarının bilgisayarında yaptığı çalışmalara karışmamalısınız,
- Kendinize ait olmayan dijital dosyaları karıştırmamalı ve açmamalısınız,
- Bilgisayarı bilgi ya da para hırsızlığı yapmak için kullanmamalısınız,
- Bilgisayarı insanları yanlış yönlendirme ve yalancı şahitlik yapmak için kullanmamalısınız,
- Parasını vermediğiniz ücretli programların lisansını almadan kullanmayınız ve kopyalamayınız,
- Size ya da kurumunuza ait olmayan bilgisayar kaynaklarını izinsiz ya da karşılıksız kullanmamalısınız,
- Bilgisayarda kendiniz hazırlamadığınız ürünleri şahsınıza mal etmemelisiniz,
- Yazdığınız programların ve ortaya koyduğunuz bilgisayarlı sistemlerin toplumda ortaya çıkaracağı sonuçları hesaplamalı ve buna göre davranmalısınız,
- Yazılımını yaptığınız programların ve düzenlemesini yaptığınız sistemlerin toplumsal etkilerini düşünmeli ve bunları göz önünde bulundurmalısınız,

- Bilgisayarı sürekli toplumsal saygı kurallarını doğrultusunda kullanmalı ve sizinle beraber bilgisayar kullanan insanlara saygı duymalısınız olarak sıralanmıştır.

İnternete ortamını kullanırken uyulması gereken etik kurallar (Uzun, 2007);

- Kimliğini saklayarak günlük yaşamda yanlış görülen davranışlarda bulunmak,
- Kullanım sırasında kişilere ve kurumlara saygı olmak,
- İnsanların duyduğunda rahatsız olacağı iletilerin yayılmasına neden olmamak,
- Kimliğini nedensiz gizlemek ve yanlış bilgiler vermemek,
- İnternet ortamına koyulan ve iletilere eklenen dosyaların virüslü olmamasına dikkat etmek,
- Kendimize ait olmayan bilgileri ve düşünceleri bizimmiş gibi kullanmamak,
- Özel yaşama ve kişisel haklara saygı göstermek.

Bilgi ve iletişim teknolojileri gibi gelişmeye açık ve devamlı gelişen, bir o kadar da karmaşık bir alanda etik kurallarının varlığı etik davranış kazandırma ve bilinçlendirmede tek başına yeterli olmamaktadır. Bu alandaki etik dışı davranışların varlığını ortadan kaldırma mümkün olmamaktadır. Bu durum bilişim etiği konusunda farkındalık yaratmak ve etik anlayışının geliştirilmesiyle mümkün olmaktadır. Küçük yaşlardan itibaren teknoloji ile iç içe olan bireylerde küçük yaşlardan itibaren etik anlayışın kazandırılması gerekmektedir (Siegler, 2002).

Yapılandırıcı Yaklaşımın Bilişim Teknolojileri Dersine Yansımaları

Yapılandırıcılık, “bilginin öğrenci tarafından yapılandırılmasını ifade eder” (Özden, 2003, s. 55). Bütün öğrenciler bireysel ve sosyal olarak anlamı yapılandırarak öğrenirler. Esasında öğrenme kavramı, anlamı süreç içinde yapılandırma ve onu anlamlandırma (Özden, 2003).

Yapılandırmacı yaklaşımın merkezinde öğrenme sürecinden etkilenen öğrenciler bulunmaktadır. Bu yaklaşımda öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme sürecini gerçekleştirirler. Bu tür öğrenme faaliyetlerinde, uygulamalar ve kazanılan tecrübeler önem taşımaktadır. Öğrenciler uygulama yapmadıkları sürece etkili ve verimli öğrenmelerini gerçekleştiremezler (İşman, 2001). Bu durum BT eğitiminde çok önemlidir. Yapararak yaşayarak öğrenen öğrenciler kendi öğrenmelerini de izleyebilirler.

Ülkemizde de öğrencinin merkezde olduğu öğretim programları geliştirilmiş ve 2005 yılında birçok derste uygulanmıştır. Bu programların yapılandırmacı yaklaşımla hazırlandığı görülmektedir (Şenel, Çepni, Yıldırım ve Nas, 2007).

Yapılandırmacı ölçme-değerlendirmede sonuçlardan çok, öğrencinin yaşadığı öğrenme süreci değerlendirilir (Özden, 2003). Bu yaklaşımda başarının ortaya koyulması öğrenciyi gözleme, öğrencinin ürünlerini sergileme ve ürün dosyalarını (portfolyo) değerlendirme şeklindedir (Küçükahmet, 2009). BTY dersi öğretim programı incelendiğinde yapılandırmacı eğitimin etkisi ile ortaya çıkan ölçme-değerlendirme yöntemleri görülmektedir. Program (MEB, 2012) incelendiğinde öğretmenlere önerilen ölçme-değerlendirme yöntemleri “portfolyo, rubrik, öz değerlendirme, performans değerlendirme” olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenler programda verilen standartlara ulaşmak için farklı öğretim yöntemleri ve değerlendirme yöntemleri uygulayabilmeleri konusunda serbestlik tanınmıştır (MEB, 2012).

Yapılandırmacı yaklaşımı etkileyen felsefecilerin ve psikologların ortak görüşleri programı etkilemiştir. Bunlar (Erdem ve Demirel, 2002);

- Öğrenilen bilgilerin kalıcı olması için öğrencilerin sürecin içinde olmaları gerekir,
- Öğrenenler bilgiyi kendileri keşfedip, yorumlayıp ve çevre ile etkileşerek öğrendiklerinde yapılandırırılar,

- Öğrenme problem çözme ve eleştirel düşünmede daha etkili ortaya çıkar,
- Öğrenenler öğrenme sürecinde etkin olarak var olduklarında içeriği de öğrenirler.

BTY dersinin uygulama konusunda etkin ve süreç temelli bir ders olması yapılandırmacı yaklaşımın uygulanmasını kolaylaştırmaktadır. Öğrenciler uygulama esnasında eleştirel bakış ile kendilerinin gelişimlerini görmektedirler. BTY dersi olarak yaşamla iç içe olan öğrenmeler çevre ile etkileşimi en üst düzeye çıkardığından öğrendikleri bilgileri yapılandırmakta kolaylaşmaktadır.

Bilişim Teknolojileri Eğitiminde Program Geliştirme

Eğitimde bilgisayarın kullanılması için çalışmalara 1984 yılında MEB’da “Ortaöğretimde Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu” kurulması ile başlanmıştır (Keser ve Teker, 2011).

İlköğretim okullarında bilgisayar dersi için çeşitli öğretim programları hazırlanmıştır. Bu süreçte isimler değiştiği gibi uygulanan kademelerde değişmiştir. Şimdiye kadar ilköğretim için hazırlanan üç adet öğretim programı mevcuttur. Bunlardan ilki sekiz yıllık kesintisiz eğitimle birlikte ve TTK’nun 1998 yılında aldığı ilgili karar doğrultusunda yürürlüğe giren “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (4–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” olmuştur. 1999-2000 eğitim-öğretim yılında ilköğretim okullarında uygulanmaya başlamıştır. 2005–2006 eğitim öğretim yılında yapılandırmacı yaklaşım ile hazırlanan ve eğitimde köklü bir değişim yapan yeni öğretim programları doğrultusunda bilgisayar dersi öğretim programı da yenilenmiştir. Yeniden hazırlanan “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” TTK’nun 2006 yılında aldığı karar ile 2006–2007 eğitim-öğretim yılıyla beraber ilköğretim okullarında uygulanmaya başlamıştır (MEB, 2006).

Yeni öğretim programının bütün bölümleri hemen uygulamaya koyulamamış 1,2 ve 3'üncü sınıflara 2006–2007 yılında; 4, 5, 6, 7 ve 8'inci sınıflara ait bölümü ise 2007–2008 eğitim öğretim yılıyla beraber uygulanmaya başlanmıştır (MEB, 2006).

2012-2013 yılında uygulamaya konulan 12 yıllık kesintisiz eğitimle beraber ilköğretim kademesi ilkokul ve ortaokul (4+4) olarak ikiye ayrılmıştır. Yapılan bu değişikle öğretim programları da değişmiştir. Bilişim Teknolojileri dersinin ismi “Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi” olarak değiştirilmiştir. TTK'nun ilgili kararı ile “Ortaokul ve İmamhatip Ortaokulu Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi (5, 6, 7, 8) Öğretim Programı” 5 ve 6'ncı sınıflarda zorunlu, 7 ve 8'inci sınıflarda ise seçmeli olarak okutulmaya başlanmıştır. Standart tabanlı bir öğretim programı olması ve öğretmenlere daha fazla serbestlik imkânı tanımak için içerik ve öğretme-öğrenme durumları üzerine bir çalışma içermemektedir (MEB, 2012)

Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda geliştirilmiş olan bu öğretim programı ile öğretmenlerimiz çağın gerektirdiği bilişim teknolojisi eğitimini vermeyi öngörmektedir.

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Vizyonu ve Yapısı

Bilgisayar ilk üretiminden bu yana toplumların yaşamının vazgeçilmez araçlarından biri olmuşlardır. Bilgisayarların eğitimde kullanılması ile birlikte eğitim programlarında ve onun en önemli parçası olan öğretim sürecinde köklü değişiklikler olmuştur. Eğitimde bilgisayar kullanımı, bilginin kullanımına farklılıklar getirmiş ve geleneksel yöntemleri sürdüren eğitim sistemlerinin değişmesini kaçınılmaz kılmıştır (Uşun, 2000).

Kendini, çağın gerektirdiği şekilde yenileyen ve geliştiren kurumlar bilişim teknolojilerini her alanda kullanmaktadır. Bununla beraber bilişim teknolojileri öğrenme etkinliklerinin daha iyi anlamlandırılmasını sağlarken diğer taraftan da eğitim kurumlarının

yönetiminde ve idaresinde yeni imkânlar sağlamaktadır. İnternet, ülkelerin ilerlemesine ve yeni imkanlara kavuşmasında önemli bir rol oynamaktadır (MEB, 2006).

Gelecekte toplumda söz sahibi olacak bireylerin yaşam boyu öğrenmelerini devam ettirebilmek için bilgiye hızlı erişimi ve uygulama olanaklarının devamlı olması adına bilişim teknolojilerine hâkimiyet büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda eğitimin ikinci kademesi olan ortaokullarda verilen “Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi” öğrencilerin ileriki eğitim kademelerinde karşılaştıkları problemlere yaklaşımlarını büyük ölçüde değiştirecektir.

Program düzenlenirken çeşitli teknoloji topluluklarının hazırladığı bilişim teknolojisi öğrenme standartları gözden geçirilmiştir. İSTE tarafından yapılan “Öğrenciler için Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları” ve “National Council for Curriculum and Assessment” birimi tarafından yapılan bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin çerçeve incelenmiş (MEB, 2012). Bunlardan yola çıkarak bizim kültür yapımıza uygun yeterlilikler oluşturulmuştur.

Teknolojik gelişmeler sonucunda ortaya yeni yeterlilikler çıkmıştır. 2006-2012 yılları arasında uygulanan eski BT dersi yeterlilikleri (MEB, 2006);

- Türkçeyi yanlışsız, etkin ve güzel kullanabilme,
- BT yeterlilikleri,
- Eleştirel düşünebilme,
- Yerinde ve zamanında karar alabilme,
- Beklenmeyen bir durumda ortama hâkim olabilme
- Grupla beraber çalışabilme,
- Gerekli iletişim becerilerine sahip olma,
- Çok yönlü çalışabilmek için yeterli olma.

Olarak sıralanmışken, zaman içinde eğitimde ve teknolojiadaki değişimler bu yeterlilikleri 2012 yılında değiştirilmesine neden olmuştur. Uluslararası kuruluşlardan biri olan ISTE standartlarına göre öğrencilerin kazanması gereken yeterlilikler (ISTE, 2015):

- Yaratıcı ve yenilikçi; öğrenciler teknolojiyi kullanarak yeni bilgi oluşturur, yapılandırır ve yeni ürünler geliştirir.
- İletişim ve işbirliği: Öğrenciler uzaktan bireysel öğrenmeyi destekleyecek iletişim ve işbirliği içinde çalışarak dijital medya ve ortamları kullanır.
- Araştırma ve bilgi akışı; öğrenciler, dijital araçları kullanarak bilgiyi toplar ve değerlendirir.
- Kritik düşünme, problem çözme ve karar verme; öğrenciler eleştirel düşünme, araştırma yapma, bilinçli kararlar verme, projeleri yönetmek, çözmek planlamak için dijital araçları ve kaynakları uygun bir şekilde kullanır.
- Dijital vatandaşlık; öğrenciler, teknolojinin insani değerlere, kültürel değerlere ve toplumsal sorunlara etkilerini anlayarak gerekli yasal ve etik kuralları uygulayabilir.
- Teknoloji kullanımı ve kavramlar; öğrenciler teknolojik kavramları, sistemleri ve işlemleri bilir.

Yeni Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi için program geliştiriciler ISTE ve bunun gibi uluslararası standartları inceleyerek ulaşılması gerekli yeterlilikler oluşturmuşlardır. Bunlar (MEB, 2012);

- Bilişim Okuryazarlığı
- BT'ni kullanarak iletişim kurabilme, bilgi paylaşabilme ve kendini düzgün ifade edebilme,
- Araştırma yaparak erişilen bilgiyi yapılandırma ve işbirlikli çalışma,

- Problemleri çözmeye, programlama yapabilmekle özgün ürün ortaya koyabilmek olarak sıralanmıştır.

Bu program “standart tabanlı program” anlayışına göre hazırlanmıştır. Ülkemize uygun standartlar oluşturulmuş ve bu standartlara uygun kazanımlar belirlenmiştir. Bu kazanımlar 6 düzeye ayrılarak her düzey için de standartlar belirlenmiştir (MEB, 2012).

Program uygulanırken öğrencinin farklı yeterliklerde hangi düzeyde oldukları öğretmen tarafından belirlenerek bulunduğu düzeyden daha ileriye çıkması hedeflenmelidir. Dersin okutulduğu sınıflar için öğrenilmesi gereken belli bir konu ya da düzey bulunmamaktadır. Burada öğrencinin başlayacağı düzey ya da konular öğretmenin tercihine bırakılmıştır. Amaç, öğrencilerde teknoloji kullanımı ve teknoloji etiği konularında kültür oluşturarak bütün öğrencileri daha ileri seviyelere taşıyabilmektir. Bütün seviyeleri tamamlayan öğrenciler farklı projelere yönlendirilebilecektir (MEB, 2012).

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Başarılı Kullanımı Konusunda Öğrencilerden Beklentiler

Programda öğrencilerin buldukları seviye ve boyutlarda gerçekleştirebilecekleri etkinlikler (MEB, 2012). Bunlar:

- Kültürel, tarihi, geleneksel veya toplumsal konuları içeren görsel, işitsel bir canlandırma ya da video oluşturma,
- Sanal ortamda grup olarak proje yapmak,
- Günlük hayatında karşılaştığı problemlere çözüm bulabilmek için gerekli bilgi edinme araçlarını kullanabilme,
- Sosyal ağları bilinçli bir şekilde kullanma ve diğerlerini de bilinçlendirme,
- Farklı dosya türlerini bir arada kullanarak rapor oluşturma ya da sunum hazırlama,

- Kendinden yaşça büyük kişilerle röportaj yaparak tarihle ilgili bilgi edinme ve ses kaydını sosyal platformlarda paylaşma,
- Eğitici niteliği olan mantık oyunları geliştirme,
- Yaşına uygun sanal ortamları kullanarak fikirlerini ve oluşturduğu ürünleri paylaşma,
- Bilişim teknolojileri alanında karşılaştığı teknik problemleri çözmek için öneriler geliştirme,
- Kullandığı dijital ortamlardaki bilgileri güvenli, etik olarak uygun, telif haklarına saygılı kalarak kullanma,
- Belirli bir konuda işbirliği yaparak bir wiki oluşturma,
- Farklı iletişim araçlarını kullanarak belirtilen konuda bir yöntem kullanarak tartışma yapma,
- Grup olarak bir webquest projesi gerçekleştirme,
- Eğitsel amaçlı kullanabilecek basit bir yazılım geliştirebilme,
- Acık kaynak kodlarıyla oluşturulan bir yazılıma eklemeler yapma yoluyla yazılımı geliştirebilme,
- Eldeki verileri kullanarak farklı türde grafikler oluşturabilen bir program yazma,
- Bilinen bir formüle göre sonucu bulan programın algoritmasını oluşturma olarak sıralanmıştır.

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programında Verilen Değerlendirme Yaklaşımları

Bilgisayarın eğitim öğretime dâhil edilmesi ve yeni öğretim programlarının dayandığı yaklaşımlar doğrultusunda ölçme-değerlendirme sürecinde önemli değişiklikler olmuştur. Bunun sonucunda geleneksel değerlendirme yöntemleri sorgulanmaya başlamıştır.

2010'lu yıllarda değişen ölçme değerlendirme anlayışları ile beraber karmaşık bilgilerden ihtiyaç duyduklarını bir araya getirebilen bireylere ihtiyaç vardır. Sezgileri gelişmiş, empati yapabilen, kültürel ve siyasal kimliğini geliştirmiş bireylerin yetiştirilebilmesi için değerlendirme anlayışları da değişmiştir (Genç ve Eryaman, 2008).

Öğrenci başarısını değerlendirmede uygulamada olan çoktan seçmeli, doğru yanlış gibi geleneksel test ve klasik sınavların istenen düzeyde olmadığı düşünülerek yeni ölçme değerlendirme yöntemleri geliştirilmiştir. Alternatif olarak geliştirilen değerlendirme yöntemlerinde temel amaç geleneksel yöntemlere alternatif sunmaktır (Tan, 2010).

Portfolyo

Yapılandırmacı eğitimin etkisiyle ortaya çıkan alternatif değerlendirme yaklaşımları öğrencilerin değerlendirme sürecinde aktif oldukları, bireysel olarak öğrenmelerini takip etmelerini sağlayan ve değerlendirmeyi sürece yayan etkinliklerdir. Portfolyo olarak biline bu kavram da alternatif değerlendirme yaklaşımlarının bir neticesi olarak ortaya çıkmıştır (Gömleksiz ve Koç, 2010).

Öğrencinin de dâhil edildiği değerlendirme yaklaşımlarında sadece ürüne odaklı bir yaklaşım hakim değildir, sürece odaklanan bir yaklaşım ön plandadır. Portfolyo faydalı ve bireye katkı sağlayan öğretimin tamamlayıcı olan değerlendirme yaklaşımlarından birdir (Kayri, 2008). Portfolyo değerlendirme sürecinde öğretmenin ve öğrencinin sürece dâhil edildiği gibi velilerin bu süreçte yer almaları sağlanmalıdır (Öncü, 2009).

Demirören, Eytuğ, Koşan ve Palaoğlu (2009)'na göre portfolyonun güçlü yönleri şu şekilde belirtilmiştir.

- Portfolyo, eğitim sürecinin değerlendirilmesinde öğrenci ve eğitimcilerin rolünü olumlu yönde etkiler. Bu süreçte öğrenci sınav korkusundan uzaklaşır ve hata yapmaktan korkmazlar. Çünkü yarıyıl boyunca yaptıkları çalışmalarını geliştirme fırsatının onlara verildiğini bilir ve ortaya koydukları materyallerin sürecin sonunda değerlendirileceğini öğrenmişlerdir.

- Portfolyo değerlendirme, öğrencilerin metabilşsel becerilerini geliştirir. Öğrenciler çalışma konularını/portfolyo ürünlerini seçebilirler,

- Portfolyo, öğrencilerin başarıları ve gelişimleri hakkında çok sayıda bilgi sağlar ve gelişimsel bir bakış açısıyla öğrenme sürecini net olarak gösterilebilir,

- Portfolyo değerlendirmede, öğrencinin ortaya koyduğu en iyi çalışmalara odaklanmak ve diğer öğrencilerin çalışmaları ile değil, kendisinin daha önce yaptığı çalışmalarla ile karşılaştırılma yapılması öğrenciyi motive eder,

- Portfolyo eleştirel düşünme becerilerini geliştirir ve geçmişten gelen deneyimlerin kullanılmasını kolaylaştırır (Demirören, Eytuğ, Koşan ve Palaoğlu, 2009).

Yapılan açıklamalardan yola çıkarsak portfolyolar öğrencinin gerçek performansını sergileyen güzide çalışmalardan oluşması sonucu çıkarılabilir. Bu sebeple portfolyo oluşturma sürecinde, programın hedefleri doğrultusunda, öğrencilerin performansını en güzel şekilde ortaya çıkaran çalışmalar ve gelişim ve hedeflere ulaşma düzeylerini temsil eden belge ve dokümanlarla gösterilmelidir (Kan, 2007).

Rubrik

Rubrik, öğretim sürecinin tamamlanması ile birlikte öğrenciden beklenen performansın farklı düzey ve boyutlara bölünerek yapılan bir değerlendirmedir. Bu

performans aracı ülkemizde “Rubric, Puanlama Yönergesi, Dereceli Puanlama Anahtarı, Değerlendirmeye Esas Ölçütler, Değerlendirme Formu, Derecelendirme Ölçeği” gibi adlandırmış olsa uluslararası kaynaklarda “rubric” olarak adlandırılmıştır (Sezer, 2005).

Dereceli puanlama anahtarı olan rubrik; hedeflerin net olarak belirlenmesini ve bunların öğrenciler tarafından doğru bir şekilde anlamlandırılmasına yardım eder. Öğrencilerin, onlardan beklenenlere göre proje ve aktivite hazırlamalarına rehberlik eder, gelişimlerini takip etme imkanı sağlar, objektif puanlamaya imkan tanır. Her öğrenci için ayrı ayrı geribildirim yapılmasını sağladığı gibi öğretmenlerin zaman zaman istediği kriterleri belirtmelerine olanak verir. Öğrencilerin, çalışmalarının hangi esaslara göre değerlendirileceğini görmelerini sağlar. Öğrenci performansının nasıl değerlendirileceğini bildiğinden sürekli bir ilerleme sağlayabilir, kalıcı ve anlamlı bir öğrenme gerçekleşir. (Adanalı, 2008).

Akran Değerlendirme

Akran değerlendirme, süreç içinde yapılan çalışmaların sonuçlarını, öğrencilerin arkadaşlarının belirlenen ölçütler ışığında onları değerlendirmelerini içerir. Öğrencilerin ölçütleri önceden bilmesi daha sağlıklı değerlendirme yapılmasını sağlar. Bu değerlendirme türünde öne çıkan en önemli özellik öğrencilerin birbirleri hakkındaki düşüncelerini ortaya çıkarmasıdır. Öğretmen bu verilerden yararlanarak öğrenciler arasındaki bağları daha iyi anlamakta ve gerekli önlemleri alabilmektedir. Öğrenciler çalışmaların yeterlilik seviyelerini değerlendirdikleri için eleştirel bakış açıları ile beraber düşünme becerilerini de geliştirmektedirler. (Adanalı, 2008).

Akran değerlendirme süreç değerlendirme kapsamında olsa da bazı araştırmacılar akran değerlendirmeyi düzey değerlendirmenin bir unsuru olarak da çalışmalarında kullanmaktadırlar. Geri bildirim vermesinden dolayı süreç değerlendirmenin, başarıyı

ölçmesinden dolayı düzey değerlendirme kapsamında düşünülebilir. (Bostock, 2000). Akran değerlendirme tek bir öğrenci tarafından yapılabileceği gibi birden çok öğrenci tarafından aynı anda da yapılabilir (Temizkan, 2009).

Akran değerlendirme, sadece ölçme aracı değildir; öğrencilerde geliştirilmek istenen bazı beceri ve davranışların izlendiği bir süreçtir. Bundan dolayı akran değerlendirmeyi hem öğretim programının içerik boyutunun bir unsuru olarak hem de ölçme değerlendirmenin bir unsuru olarak görebiliriz. Temizkan (2009) öğretmenlerin sınıfta akran değerlendirmeyi kullanma amaçlarını şöyle sıralamıştır.

- Öğrencilerin öğrendikleri konular ile ilgili eleştirel düşüncelerine yardımcı olmak,
- Öğrencilere değerlendirme yaparken (kendi çalışmaları veya arkadaşlarının çalışmaları) kullanacakları kriterler konusunda rehberlik etmek,
- Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirme aşamasında belirlenen kriterler doğrultusunda tarafsız bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin akranlarının çalışmalarını eleştirel olarak değerlendirmeleri için beraber çalışmalarını sağlamak,
- Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmaları ile ilgili onlara bilgi vermelerini sağlamak.

Anlatılanlardan yola çıkılarak akran değerlendirmenin; öğrencileri objektif ve tarafsız bakış açıları geliştirme konularında yetkinliğe ulaştırmada etkili olacağı, çalışmalarla ilgili eğitim hayatında ve dış dünyada karşılaşacağı problem, öneri ve yeni ortaya koyulacak çalışmalara tarafsız bir değerlendirme de bulunmada etkili olacaktır.

Öz Değerlendirme

Öz değerlendirme, bireyin kendi kendini değerlendirmesidir. Bireyin (öğrencinin) kendi performansını ve sorumluluklarını göz önünde bulundurarak kendini değerlendirmesidir (Kubat, 2012).

Öz değerlendirme üç boyuttan oluşur. Öğrenciler bilişsel ve devinimsel boyutta kendi yaptıkları proje, ödev, çalışma ya da performanslarını değerlendirirken duyuşsal boyutta ise kendileri ile ilgili düşüncelerini ortaya koyarlar. Değerlendirme sürecinde öğrenci aktiftir (MEB, 2012).

Öğretmenin yaptığı değerlendirme ve öz değerlendirme öğretim süresince beraber kullanıldığında öğrenmede kalıcılık ve verim artar (Bayat, 2010). Öğrencilerin kendi ile ilgili düşünmeye sevk süreci yaşamı süresinde alacağı kararlarda ve yaptığı işlerde daha başarılı olmasında etkili olmaktadır.

Performans Değerlendirme

Performans değerlendirme, “bireyden beklenen ile bireyin ulaştığı başarının karşılaştırılmasıdır” (Açıklın, 1999, s. 102). Palmer (1993)’a göre ise performans değerlendirme, öğrencilerin öğretim süresince ortaya koydukları performanslarını önceden belirlenen standartlarla karşılaştırıp bir yargıya varma sürecidir.

Bilişim teknolojileri dersinde, öğrencilerin öğrenilen bilgiyi eleştirel bakış açısıyla sorgulamaları, araştırma yaparken ve problem çözerken kullandıkları yeteneklerin değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Öğrencilerin yeni kazandıkları bilgi ve becerilerin günlük yaşamlarında kullanabilmeleri beklenmektedir. Bu kazanımlar öğretim programına ve öğrencilerin gelişimlerine uygun performans değerlendirme araçları kullanılarak değerlendirilebilir. Performans değerlendirme geleneksel ölçme değerlendirme araçlarına göre

öğrencilerin kazanması istenilen davranış ve bilgi değişimlerini ölçmede etkili bir yöntemdir (Şenel vd., 2007).

Performans değerlendirmesi üç şekilde yapılmaktadır: Birincisi öğrenme süreci devam ederken yapılan değerlendirmesidir. Bu değerlendirmede öğrencilerin süreç içinde kazanmış oldukları beceriler merkeze alınır. İkinci değerlendirme şeklinde ise ürünün (çıktının) değerlendirilmesi esastır. Burada öğrencilerin sürecin sonunda yapmış oldukları çalışmaların ve kazandıkları davranışların değerlendirilmesine önemlidir. Üçüncü değerlendirme şeklinde ise süreç ve ürünün birlikte değerlendirilmesi yapılır (Şenel vd., 2007).

Performans değerlendirmenin avantajları (Çakmak ve Ocaklı, 2006);

- Öğrenciler kendilerinin zayıf ve iyi olduğu yönlerini daha iyi görürler,
- Performansa parça parça bakıldığından öğretmenin gözlemlemesini kolaylaştırır ve değerlendirmenin daha iyi olmasını sağlar,
- Öğretmen öğrencinin gelişimini daha iyi analiz edebilir,
- Öğrenci öğrenme esnasında öğrenmesi ile ilgili sorumluluk alır ve kendi öğrenmesini takip edebilir konuma gelir,
- Öğrencinin öğrenme sürecindeki seviyeler hakkında veli, öğretmen ve okul yönetimine sağlıklı bilgi verilebilir,

Verilen bilgiler dikkate alındığında performans değerlendirmenin geleneksel yöntemlere göre çok daha iyi bir değerlendirme yöntemi olduğu görülmektedir. Performans değerlendirme yoluyla yapılan değerlendirmelerin daha sağlıklı sonuçlar verdiği, öğrenci hakkında yerinde ve zamanında yapılacak öğrenmelerle desteklenerek öğrencinin istenen yeterlilik düzeyine çıkmasında etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer Ülkelerdeki Bilgi ve İletişim Teknolojileri Eğitimi

Ülkelerin refah seviyeleri arttıkça teknoloji eğitiminin önemi de artmaktadır. Eğitim üzerine yapılan çalışmalar eğitimin küçük yaşlarda başlaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu kadar teknoloji ile iç içe olan çocuklarda bilgisayar eğitimine başlama yaşları düşmüştür. Gelişmiş ülkeler her yaştan çocuğun teknoloji ile irtibatlarını bilinçli bir şekilde başlamaları adına ilk kademe eğitimlerde bilgisayar eğitimini temele yerleştirmiştir

Fransa: 2012 eğitim yılının başında yapılan program değişikliği ile beraber okullarda BİT eğitimi beş düzeye ayrılmıştır. Her düzeyi geçen öğrenciye sertifika verilmektedir. Bu düzeyler için de öğrencilerin yapabilecekleri beceriler belirlenmiştir (France "discovery world", 2016).

- Düzey 1: Bilgisayar kullanırken uyulacak hareket tarzlarını bilmek, temel bilgisayar kullanımına hakim olmak
- Düzey 2: BİT kullanımı ile ilgili sorumlulukları benimsemek ve kullanırken uygun bir tutum sergilemek
- Düzey 3: Bilgi edinme sürecini yönetebilmek ve yeni ürünler ortaya koyabilmek
- Düzey 4: Gerekli dijital bilgi ve belgelere nasıl ulaşabileceğini bilmek
- Düzey 5: BİT'ni kullanarak iletişim kurabilmek ve parasal işlemlerini yapabilmek olarak sıralanmıştır.

İngiltere: Okullarda eğitim dört seviyede yapılmaktadır. 2013 yılında yapılan program değişikliği ile BİT'in ayrı bir ders olarak okutulması ve diğer disiplinler için bir araç olarak kullanılması genel kabul görmektedir. BİT dört seviyeye ayrılmış ve ulaşılması genel standartlar belirlenmiş her seviyeye göre ayrılmıştır. BİT eğitimi 5 yaşında başlatıp 16 yaşına kadar her seviyede verilmektedir (UK "computing programmes", 2016).

- Temel bilgisayar bilimleri kavramlarını anlamak, uygulayabilmek ve veri oluşturabilmek,
- Temel bilgisayar programlarını pratik olarak kullanabilmek, temel sorunları çözebilmek ya da çözüm yolları geliştirebilmek,
- Yeni bilgi teknolojilerini kullanma konusunda kolay adapte olabilmek ve ortaya çıkan sorunlara analitik çözümler getirebilmek,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda, sorumlu kendine güvenen ve yaratıcı kullanıcılar olabilmek.

İspanya: Yeni geliştirilen müfredata göre öğrencilere verilecek BİT eğitimi, onların çeşitli konuları öğrenmelerinde BİT'in öğrencilere yardımcı bir araç olmasıdır. BİT eğitimi ilk iki yıl zorunlu ders olarak okutulmakta, ancak sonraki yıllarda öğrencilerin BİT kullanımı sadece bilim ve teknoloji gibi diğer disiplinler arası projelerle desteklenmektedir (Spain “computing Programmes”, 2016).

Lüksemburg: BİT her türlü öğrenme ve öğretme sürecinde bir araç olarak kullanılmaktadır. 2012 yılından itibaren belirli mesleki programlarda, bilgisayar ve matematik gibi özel alanlarda BİT ayrı bir ders olarak okutulmaktadır (“luxembourg education”, 2016).

Avusturya: Okulların özerkliklerine oldukça fazla önem verilmekte, müfredatlar da bu özerkliğe bağlı olarak değişiklikler göstermektedir. İlköğretimin ikinci kademesinde BİT zorunlu bir ders olarak okutulmakta, orta öğretimin 8. ve 9. sınıflarında ise seçmeli olarak okutulmaktadır (Austrian ”informatik”, 2016).

Çek Cumhuriyeti: İlköğretimin ikinci kademesinde BİT eğitimi seçmeli ders olarak verilmektedir. Ancak Çek Cumhuriyeti'nin 2007 yılındaki müfredat düzenlemelerinden sonra BİT eğitimi diğer disiplinlerin müfredatları altında verilmekte, öğrenciler bu derslerde BİT'i

kullanılmaktadırlar. Bu derslerin zorunlu dersler arasında yer almasından dolayı BİT eğitimi zorunlu eğitim olarak kabul edilmektedir (Czech Republic “Educational Programme”, 2016).

Slovakya: ilköğretim ikinci kademenin ilk iki yılında BİT seçmeli ders olarak verilmektedir. Öğrencilerin alanlarına bağlı olarak ders aldıkları ilköğretim ikinci kademenin son iki yılında ise Fen-Matematik veya Teknik alanları seçen öğrenciler için BİT eğitimi zorunlu eğitimidir.

Ülkelerin BT eğitimine baktığımızda her ülkede farklılık göstermesine rağmen genelde zorunlu bir ders olmaktadır. Bazı ülkelerde diğer derslerle bütünleşmesi esas alınmıştır.

Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Burada ülkemizde konu ile ilgili yapılan araştırmalara; araştırmanın neden yapıldığı ve araştırma sonucunda nelerin bulunduğu tarih sırasına göre verilmiştir.

Özyenginer (2006) “Bilgisayar Dersinde Elektronik Portfolyo Yöntem Kullanımı Üzerine Bir Çalışma” adlı yüksek lisans tezinde öğrencilerin portfolyo değerlendirme ile ilgili görüşlerini ve başarı durumlarını incelemiştir. Öğrencilerde merak uyandıran, ilgilerini çeken konular üzerinde çalışmaktan zevk aldıkları, öğrenciler çalışmalarını ile ilgili toplama yaptıktan sonra çalışmalarına koyacakları konuları seçmekte zorlandıkları, bu konuda en azından çalışmanın başlarında öğretmen yönlendirmesine ihtiyaç duydukları tespit edilmişti. Değerlendirme ölçütlerinin öğrenci tarafından bilinmesinin başarılarını olumlu yönde etkileyeceği ve çalışmayı yönlendirme konusunda ölçütlerin bilinmesinin faydalı olacağı belirlenmiştir (Özyenginer, 2006).

Ulutaş (2006) “İlköğretim 8. Sınıf Bilgisayar Dersi Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyi” adlı yüksek lisans tezinde İlköğretim 8. Sınıf Bilgisayar dersinin hedeflerine ulaşma düzeyini incelemiştir. Öğrencilerin genelde belirlenen hedeflere ulaştıkları görülmüştür. Bireysel

düzeyde notların farklılığı dikkate değer bulunmuştur. Notlardaki farklılığın oluşmasındaki temel nedenler; okulların buldukları yerleşim yerleri, sınıf mevcudunun, öğrencinin aile yapısının ve öğrencilerin kişisel farklılıklarının olduğu tespit edilmiştir (Ulutaş, 2006).

Seferoğlu (2007) “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar Dersi Öğretim Programı: Eleştirel Bir Bakış ve Uygulamada Yaşanan Sorunlar” çalışmasında 2007 yılında uygulamasına başlanan ilköğretim seçmeli bilgisayar dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programını farklı yönleriyle incelemiştir. Bu çalışma yapılırken programın uygulama aşamasında ortaya çıkan/çıkabilecek sorunlar nedenleriyle birlikte incelenmiştir. Bununla birlikte BÖTE öğretim programı da incelenerek programın yetiştirdiği öğretmenlerin yeni programın uygulanması için gereken yeterliliklere sahip olma oranları da değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda; Yapılan değerlendirmelere göre, yeni programın alana katkı sağladığı görülmüştür. Ancak programın uygulaması esnasında ortaya çıkan birçok problem nedenleriyle birlikte ortaya konmuştur (Seferoğlu, 2007).

Bektaş ve Semerci (2008)’nin yaptığı “İlköğretim Okullarında Bilgisayar Dersine İlişkin Öğretmen Görüşleri-Elazığ İli Örneği” çalışmasında bilgisayar öğretmenlerinin derse bakış açıları ve alanları ile ilgili yaşadıkları sorunlar farklı değişkenler açısından analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda; bilgisayar öğretmenlerinin genel olarak branşlarından memnun oldukları tespit edilse de eğitim öğretim faaliyetleri dışında yapmaları istenen teknik işler, okuldaki olanakların yetersizliği, ders saatlerinin düşürülmesi ve dersin karnede not olarak görülmeyecek olmasından rahatsız oldukları tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda bilgisayar dersi öğretim programının bilimsel bilgiler ışığında yeniden düzenlenmesi gerektiği söylenmiştir (Bektaş ve Semerci, 2008).

Karal, Reisoğlu ve Günaydın (2010) “İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmasında programı

genel özellikler, amaçlar, kapsam, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarının ihtiyacı karşılama durumlarını dikkate alarak çalışmalar yapmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğretmenlerin birçoğunun yeni programı onayladıkları görülmüştür. Programın içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarıyla ilgili yetersizliklerden kaynaklanan sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010).

Şahin (2010) “6. Sınıf Bilişim Teknolojileri Dersinde Ağ Araştırması (Webquest) Aracı Kullanarak Oluşturulan Eğitim Ortamının Akademik Başarı ve Derse Karşı Olan Tutuma Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde ağ araştırması kullanılarak oluşturulan öğrenme ortamının 6.sınıf öğrencilerinin bilişim teknolojileri dersi başarı düzeylerine ve bilişim teknolojileri dersindeki tutumlarına etkisini belirlemeye çalışmıştır. Sosyal etkileşimin öğrenenlerin duyuşsal tepkilerini olumlu etkilediği, bilişsel becerilerinin artmasında akran öğrenme yoluyla artışların olduğu saptanmıştır. Ağ araştırmasının öğrenenlerin yaşam boyu öğrenme becerileri kazanmalarında etkili olan nitelikler taşıdığı sonucuna varılmıştır (Şahin, 2010).

Tanataş (2011) “İlköğretim Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde bilişim teknolojileri programı 4. Basamağına yönelik öğretmen görüşleri incelenmiştir. Haftalık ders saatlerinin yetersiz olmasından kaynaklı ve sınıf mevcutlarının fazla olmasından, etkinliklerin tamamını uygulamada ve ölçme değerlendirme tekniklerini kullanmada sorunlara neden olduğu ortaya çıkmıştır. Dersin notunun karnede görülmemesinin; başarıyı önemli ölçüde etkilediği ve öğrencilere proje ve ödev yaptırma hususunda zorluklara neden olduğu ortaya çıkmıştır. Etkinlik CD’lerindeki uygulamaların niteliklerinin düşük olmasının yanında sayı olarak da yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır (Tanataş, 2011).

Öztürk ve Yılmaz (2011)'ın çalışmasında BTY dersinin seçmeli bir ders olarak okutulması okullardaki mevcut koşullar ve uygulamalar dâhilinde değerlendirilmiştir. Dersin seçmeli olmasının dersin pedagojik değerine etkisinin olma ihtimali göz önüne alınarak okullardaki seçmeli derslerin uygulanmasına yönelik koşullara bakılmıştır. Buradan çıkan sonuçlardan yola çıkarak dersin seçmeli olmasının öğretmenlerin mesleki kimlik ve değerlerine yansımaları incelenmiştir (Öztürk ve Yılmaz, 2011).

Kabakçı, Yurdakul ve Kurt (2011) çalışmasında BT öğretmen adaylarının BT Öğretim Programının uygunluğuna ilişkin programın boyutları ile ilgili görüşleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Öğretmen adaylarının genel olarak programa ilişkin olumlu görüş belirttikleri belirlenmiştir. Programın kazanım, içerik, öğretme-öğrenme ve değerlendirme boyutlarına ilişkin de olumlu görüş beyan ettikleri ortaya çıkmıştır. Araştırmada BT öğretmen adaylarının cinsiyetlerine, öğretmenlik uygulaması yaptıkları okul türüne ve öğrenim gördükleri üniversitelere göre farklılıklar tespit edilmiştir (Kabakçı, Yurdakul ve Kurt, 2011).

Akbıyık ve Seferoğlu (2012) “İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinin İşleniş: Öğretmen Görüş ve Uygulamaları” çalışmasında ilköğretim BT derslerinde öğretmenlerin kullandıkları yöntem ve teknikler incelenerek dersin işleyişiyle ilgili durumu ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda derslerde en fazla başvurulan yöntem gösterip yaptırma, soru cevap ve anlatım yöntemleri olduğu ortaya çıkmıştır. Ders kitabının en çok kullanılan materyal olduğu ve yazılımların öğretiminde yazılı yönergelerin takibi ve gösterip yaptırma yollarını izledikleri tespit edilmiştir. Ders süresinin az olmasından dolayı bazı öğretmenlerin öğretim programını takip etmede problemler yaşadığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Akbıyık ve Seferoğlu, 2012).

Şişman-Eren ve Şahin-İzmirli (2012) “İlköğretim Okul Müdürü ve Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerine Göre Bilişim Teknolojileri Dersinde Yaşanan Sorunlar ve

Çözüm Önerileri” adlı çalışmasını ilköğretim okullarında seçmeli bir ders olan BT dersi ile ilgili sorunları tespit etmek ve bulunan sorunlara çözüm önerileri sunmak için gerçekleştirmiştir. Araştırmada elde edilen veriler çözüm önerileri ile birlikte dört başlık altında toplanmıştır. Okul müdürleri ve ders öğretmenlerinin; öğretim programının ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi, dersin alandan mezun olan öğretmenler tarafından okutulması, okulların alt yapılarının günün değişen koşullarına ve ihtiyaçlarına göre güncellenmesi olarak sıralanmıştır. BT dersine ilişkin olumsuz algıların da sorunların çözülmesiyle ortadan kalkacağı belirtilmiştir (Şişman ve İzmirli, 2012).

Topu ve Göktaş (2012) “Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Üstlendikleri Roller ve onlardan beklentiler” adlı çalışmasında Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin görev tanımlarının daha net ortaya çıkarılması, idarecilerin ve diğer branşlardaki öğretmenlerin BT öğretmenlerinin görevlerine ilişkin düşüncelerinin ortaya koyulması ve BT öğretmenlerinin aldıkları üniversite eğitimiyle onlardan yapmaları istenen görevler ve sorumluluklar arasındaki benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda; BT öğretmenlerinin çalıştıkları okullarda öğretmenliğin getirdiği görevler dışında pek çok görev üstlenmek zorunda kaldıklarını ortaya koymaktadır. Bunun temelinde BT öğretmenlerinin teknolojiyle ilgili her konuya vakıf birer uzman ve teknik eleman olarak görülmeleri olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin üstlendikleri rollerle aldıkları eğitim arasında farklılık olduğu, öğretmenlerin kendilerinin dahi görev tanımları ile ilgili net düşüncelerinin olmadığı saptanmıştır (Topu ve Göktaş, 2012).

Menzi (2012) “Gagne’nin Öğretim Durumları Modeli’ne Göre Hazırlanan İnternet Temelli Öğretim Uygulamasının İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde Gagne’nin öğretim durumları modeli temel alınarak internet temelli öğretim uygulaması hazırlanmamıştır. Bu

uygulamanın ilköğretim yedinci sınıf bilişim teknolojileri dersinde öğrencilerin başarı düzeylerine ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre internet temelli öğretim uygulanan öğrencilerin başarılarında anlamlı farklılıklar olduğu gözlenmiştir (Menzi, 2012).

Eyidoğan (2012) “Bilişim Teknolojileri Dersinin İlköğretimde Seçmeli Ders Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde derin seçmeli olmasının üstün yönlerini ve sınırlılıklarını öğretmen görüşleri doğrultusunda araştırmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre dersin seçmeli olmasının üstünlükleri ve sınırlılıklarına ilişkin olarak öğretmenlerin yarısının olumlu yarısının olumsuz görüş beyan ettikleri görülmüştür. Öğretmenlerin görüşlerinin cinsiyet ve yaşlarına bağlı olarak değişmediği ortaya çıkmıştır. Ancak mesleki deneyim değişkeni açısından bakıldığında, bilişim teknolojileri dersinin seçmeli ders olmasının meslek deneyimi fazla olan öğretmenlerin meslek deneyimi az olan öğretmenlere göre daha olumlu karşılandığı ortaya çıkmıştır (Eyidoğan, 2012).

Gülcü, Aydın, ve Aydın (2013)’ın yaptığı “İlköğretim okullarında Bilişim Teknolojileri Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” çalışmasında programın mevcut durumu ve uygulanması esnasında öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları ders öğretmenlerinin görüşleri ve çözüm önerileri sunmaya çalışmıştır. Sonuç olarak sorunların öğretmenlerin programla ilgili hizmet içi eğitim almamasından ortaya çıkan sorunların olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında dersin işlendiği bilgisayar dershanelerindeki imkânların yetersizliği, sınıfların kalabalık olması, yeterli donanım ve yazılım temin edememe gibi sorunların programın uygulamasına olumsuz yönde etki eden sebepler olarak görülmektedir. Yaşanılan sorunların giderilmesi için bütün öğretmenlere programla ilgili hizmet içi eğitimin verilmesi ve bilgisayar dershanelerinin

programın uygulanması için uygun hale getirilmesi gerektiği belirtilmiştir (Gülcü, Aydın ve Aydın, 2013).

Fidan (2013) “Ortaokullarda Bilişim Teknolojileri Dersinde Örtük Programın Varlığına İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde ortaokullarda görevli BT öğretmenlerine göre BT dersinde örtük programın varlığı hakkında veri toplamıştır. Örtük programın varlığı görüşleri doğrultusunda incelenmiştir (Fidan, 2013).

Yeşiltepe ve Erdoğan (2013) yaptığı çalışmada BT öğretmenlerinin mesleğe yönelik sorunlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiş ve BTY dersi öğretim programı kazanımlarının ve okul alt yapısının uygun olmadığı, BT öğretmenlerinin teknik personel olarak görüldüğü, velilerin dersin sınav kapsamında olmamasından dolayı ciddiye almamaları ve diğer öğretmenlerin BT öğretmenlerini bir öğretmen olarak görmemeleri sonuçlarına ulaşılmıştır (Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013).

Karakuş, Coşğun ve Lal (2015) BTY dersi öğretim programı incelemesinde 13 öğretmenle yaptığı nitel çalışmada kazanımların bir kısmının öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine uygun olmadığı, okullarda bulunan BT sınıflarının donanım ve yazılım eksikliklerinin programı uygulama imkanı vermediği, ders kitabının olmayışının öğretmenlerin büyük bir eksiklik olarak gördüğü ve okul imkanlarının dersi işlenebilecek düzeye getirilerek programın öğretmen görüşleri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır (Karakuş, Coşğun ve Lal, 2015).

Yapılan araştırmaların sonuçları incelendiğinde; çalışmaların çoğunun öğretmen görüşleri alınarak yapıldığı, bilgisayar dersliklerinde ders işlemek için gereken imkânların sağlanmaması, diğer branş öğretmenlerinin BT öğretmenine ve BT dersine karşı olumsuz algılarının olduğu, programın bazı boyutlarının uygulamada yetersiz kaldığı ve haftalık ders

saatlerinin yetersiz kalmasından dolayı konuların yetiştirilemediği yönünde sonuçlarla karşılaşmıştır.

Uluslararası Alanda Yapılan Bazı Araştırmalar

Burada yurtdışında konu ile ilgili yapılan yapılan bazı araştırmalara yer verilmiştir.

Kirkman (1993) “ilköğretim öğrencilerinin sahip oldukları bilgisayar deneyimleri” ile ilgili araştırmasında bilgisayar alanındaki bilgi ve tecrübelerin önemli bir bölümüne evdeki bilgisayar kullanımı sonucunda ulaşılmıştır (Kirkman, 1993).

Phelps ve Ellis (2002) “Öğretmenlere Yönelik Bilgisayar Eğitimi İçin Metabilişsel Yaklaşım: Bilgisayar Kabiliyeti İçin Teori ve Pratiğin Birleştirilmesi” çalışmasında bilgisayar kullanımı konusunda hizmet öncesi eğitimin ve hem ulusal hem de uluslararası olarak öğretmenler için önemli bir öncelik haline gelmiştir. Ancak bilgisayar teknolojisi, tek bir yazılım ve nasıl kullanılacağına belirli bir yönergesinin olmadığını belirtmiştir. Aksine yetkinlikleri veya özel beceri setleri geliştirmeye odaklanmak yerine bilgisayar yeteneği verilmesi olabileceğini önermektedir. Öğretmen adaylarının ile bir eylem araştırması bulgularına dayanarak bilgisayar eğitiminde üstbilişsel yaklaşım açıklanmıştır. Yaklaşımın bilgisayar öğrenenlerin tutumları, değerleri ve inançları üzerine nasıl etkileyebileceğini göstermektedir (Phelps ve Ellis, 2002).

Steinke ve Putnam (2007) teknoloji eğitimi verecek öğretmenlerin sayısının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu eksikliğin giderilmesi için var olan teknoloji öğretmenlerinin mesleklerini devam ettirmelerini sağlayacak gereklilikleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Teknoloji eğitimi öğretmenlerinin ve yöneticilerin bu konudaki görüşlerini incelemişler. Araştırmanın sonuca göre; teknoloji eğitimi öğretmenlerinin maaşlarının artırılması, okulda mesleki gelişimlerine katkı sağlayacak kaynak ve araçların olmasının ve okulun işbirlikli çalışabilecekleri bir ortamın olması teknoloji eğitimi öğretmenlerinin mesleklerini

sürdurmelerini sağlayan en önemli faktörlerden olduğu ifade edilmiştir (Steinke ve Putnam, 2007).

McEwen ve Dube (2015) “İlgi Çekici ya da Dikkat Dağıtıcı: Eğitimde Çocuğun Tablet Bilgisayar Kullanımı” çalışmasında iletişim çalışmaları ve psikolojik, analitik ve metodolojik araçlar sunan teknolojileri ile insan etkileşimi üzerine yeni bakış açıları getirmek potansiyeline sahip olmasından tablet bilgisayarlar da basit ve karmaşık matematik uygulamaları kullanan çocukların bilişsel uygulamalarla dikkatini yönetmede eğitim uygulamalarının ne kadar başarılı olduğunu araştırmıştır. Bir gözlemci olarak veriler toplamış ve bilişsel görevleri, hafıza ve dikkati değerlendirmek için kullanılmıştır. Sonuçlar uygulamalar ne kadar basit olursa olsun çocuğun bilişsel yeteneğini kullanarak, içeriğe uygun olarak dikkatini yönlendirmenin mümkün olduğunu belirlemiştir. Araştırma tablet bilgisayarlar ve uygulamaların çocukların bilişsel etkileşiminde etkili olduğu böylece zor gibi görünen durumlarda iyi bir öğrenme deneyimi sunduğunu tespit etmiştir (McEwen ve Dube, 2015).

Davis (1990) İngiltere’deki bilgisayar öğretim programlarının uygulanabilirlik düzeyleri ile öğretmenlerin BT ile ilgili yeterlilik düzeylerini karşılaştırmış ve öğretmenlerin bu programın uygulanması ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu sonucuna varmıştır (Davis, 1990).

Yurt dışındaki çalışmalara bakıldığında programın değerlendirilmesi değil de bilgisayar becerilerinin ya da bilgisayarlı eğitimin ve eğitimde bilgisayar kullanımının etkilerinin araştırıldığı görülmektedir.

Bölüm III: Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada var olan görüşlerin belirlenmesi için alan araştırması yöntemine başvurulmuştur. Alan araştırması; saha araştırması, tarama yöntemi veya survey olarak adlandırılmaktadır. Betimsel araştırma da denilmektedir. İnsanların herhangi bir konuda görüşlerini ve değerlendirmelerini almak için alan araştırması yapılır (Arslanoğlu, 2016). Burada BTY Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre değerlendirilmesi amaçlanmış ve araştırma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Karasar (2008) 'a göre tarama modeli, var olan bir durumu değiştirme ya da etkileme çabasına girmeden olduğu şekliyle betimleyen bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne bulunduğu koşullarda tanımlanmaya çalışılır.

Tarama modelinde araştırma evrenindeki eğilim, tutum ya da görüşleri bu evrendeki bir örnekleme çalışarak nicel ya da sayısal olarak tanımlanır ve örneklemden evrene genelleme yapabilmek amacıyla, veri toplamada anketleri kullanan kesitsel çalışmaları içerir (Creswell, 2014).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2014 – 2015 eğitim-öğretim yılında Balıkesir ili merkez ilçeleri Karesi ve Altieylül'de bulunan ortaokullarda görev yapan BTY Dersi Öğretmenleri oluşturmaktadır. Balıkesir İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır. İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri'nden alınan bilgiye göre Balıkesir il merkezinde ortaokullarda toplam 46 Bilişim Teknolojileri Öğretmeni olduğu tespit edilmiştir. Bir öğretmenin yurt dışında olması, bir öğretmenin halk eğitimde görevlendirilmiş olması ve diğer bir öğretmenin de doğum izninde olması nedeniyle görüşlerine başvurulamamıştır. Bütün öğretmenlerle tek tek görüşülmüş ve çalışmanın amacı anlatılmıştır. Araştırma evreninin tamamına ulaşılmıştır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan BTY Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı;

Demografik Özellikler	Maddeler	Frekans	Yüzde
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fakültesi	41	95,3
	Diğer	2	4,7
Mezun Olunan Bölüm	BÖTE	39	90,7
	Diğer (Biyoloji, matematik Öğretmenliği vb.)	4	9,3
	Toplam	43	100,00
Mezun Olunan Lise	Anadolu Lisesi	11	25,6
	Meslek-Teknik Lise	13	30,2
	Genel Lise	14	32,6
	Fen Lisesi	5	11,6
	Toplam	43	100,00
Eğitim Durumu	Lisans	36	83,7
	Yüksek Lisans	7	16,3
	Toplam	43	100,00
Hizmet İçi Eğitim Durumu	Evet	41	95,3
	Hayır	2	4,7
Cinsiyet	Bayan	18	41,9
	Erkek	25	58,1
	Toplam	43	100,00
Yaş	20-30 yaş arası	15	34,9
	31-40 yaş arası	28	65,1
Mesleki Deneyim	1-5 yıl arası	4	9,3
	6-10 yıl arası	24	55,8
	11-15 yıl arası	15	34,9
	Toplam	43	100,00
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulların Sosyoekonomik Durumları	Düşük gelir grubu	16	37,2
	Orta gelir grubu	21	48,8
	Yüksek gelir grubu	6	14,0
	Toplam	43	100,00

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri incelenmiş ve şu sonuçlar ortaya çıkmıştır:

- Öğretmenlerin tamamına yakınının Eğitim Fakültesi mezunu olduğu görölmektedir. Yapılan eski çalışmalarda bu oran eğitim fakültesi yönünde daha fazla olsa da bu kadar fazla çıkmamakta idi.

- Öğretmenlerin büyük bölümünün BÖTE mezunu olduğu görölmektedir. Son yıllarda eğitim fakültesi BÖTE mezunlarının BTY öğretmeni olarak görev aldığı ve alan uzmanlarının bu dersi verdiği görölmektedir.

- Öğretmenlerin fen lisesi hariç diğer liselere eşit oranda dağılım gösterdiği gözlenmektedir. Teknik lise mezunlarının Bilgisayar öğretmenliklerine gelirken aldıkları fazladan ek puan kendini göstererek %30,2’lik bir sonuç çıksa da diğer lise mezunlarının da bu bölüme ilgili oldukları söylenebilir.

- Üniversiteler de yüksek lisans kontenjanları artmasına rağmen öğretmenlerin yüksek lisans yapma oranının düşük kaldığı söylenmektedir. Doktora yapan öğretmenin olmadığı görölmüştür.

- Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun hizmet içi eğitim aldığını gösteriyor. Hizmet içi eğitim ile öğretmenlerin yeni programla ilgili bilgilendirildikleri görölmektedir.

- Öğretmenlerin %41,9’unun bayan, %58,1’inin de erkek olduğu gözlenmektedir. Bu durum da bayan ve erkeklerin bu ders öğretmenliğine eşit miktarda ilgi gösterdikleri söylenebilir.

- Öğretmenlerin %34,9’unun 20-30 yaş arası, % 65,1’inin de 31-40 yaş arasında olduğu, 41 yaş ve üstü öğretmenin olmadığı görölmüştür. Balıkesir ilimizin ülkemizin batısında olduğu göz önüne alınacak olursa bu dersi veren öğretmenlerin yaşlarının genç

olduğu söylenebilir. Bu durum üniversitelerdeki BÖTE bölümünün diğer öğretmen yetiştiren bölümlere göre yeni bir bölüm olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

- Öğretmenlerin %9,3'ünün 1-5 yıl arası, %55,9'unun 6-10 yıl arası ve %34,9'unun da 11-15 yıl arası mesleki deneyime sahip olduğu, 16 yıl üstü mesleki deneyime sahip öğretmenin olmadığı görölmektedir. 16 yıl üstü mesleki deneyime sahip öğretmenin olmaması Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersinin geçmişinin ölkemizde yeni olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

- Öğretmenlerin çalıştıkları okulların sosyoekonomik düzeyinin %37,2'si düşük gelir grubu (oğunluğunun asgari ücret ve altı gelire sahip ailelerin çocuklarının bulunduğu okullar) okullarda görev yaptığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %48,8'i orta gelir grubu (oğunluğunun 1000 TL ve 3000 TL arasında gelire sahip ailelerin çocuklarının bulunduğu okullar), ve %14,0'ının da yüksek gelir grubu (oğunluğunun 1000 TL ve 3000 TL arasında gelire sahip ailelerin çocuklarının bulunduğu okullar) olan okullarda görev yaptığı görölmektedir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı anket kullanılmıştır. anket için bu alanda yapılan çalışmalar ve kuramsal kaynaklar incelenmiştir. Hasan KARAL, İlknur REİSOĞLU ve Ebru GÜNAYDIN'ın 2010 yılında yaptıkları “İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” çalışmasında kullandıkları anketin çalışma için uygun olduğu değerlendirilmiştir. Hasan KARAL'dan izin alma yoluyla bu anket esas alınarak bu çalışmanın amacına uygun bir uyarlama gerçekleştirilmiştir (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010).

Ortaokul BTY dersi öğretim programı incelenmiş ve anket yeni programa göre düzenlenmiştir ve iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde öğretmenlerin kişisel bilgilerine

(mezun olunan fakülte, mezun olunan bölüm, lise mezuniyeti, eğitim durumu, cinsiyet, mesleki kıdem, yaş, okulun sosyo-ekonomik düzeyi,); ikinci bölümde ise, BTY dersi öğretim programının boyuları ile ilgili görüşlerinin yer aldığı 24 madde ve her faktör ile ilgili diğer görüşleri almak için 5 açık uçlu soru vardır.

Oluşturulan anketin kapsam geçerliliği için alan uzmanı iki öğretim görevlisi, eğitim alanında çalışan 2 öğretim üyesi, 2 öğretim görevlisi, istatistik alanında çalışan bir öğretim görevlisi ve iki öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Ankette uzmanların görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve güvenilirlik çalışması için hazır hale getirilmiştir. Ön uygulamada verileri toplamak ve analizlerini yapmak için Google documents kullanılarak elektronik ortamda anket tasarlanmıştır. Çeşitli illerde görev yapan 153 Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi öğretmenine uygulanmıştır.

Anket alpha güvenirlik analizi sonucuna göre anketin güvenirlik katsayısı .939 olarak bulunmuştur. Uygunluk analizleri sonucunda Kaiser-Meyer-Olkin test değeri .891, Bartlett's Sphericity test sonucu 2467 (sig.000, $p < .05$) olarak bulunmuştur. KMO'nun .60'dan yüksek ve Bartlett's Sphericity testi anlamlı çıkmış ve dolayısıyla maddelerin faktör analizine uygun olduğu tespit edilmiştir (Can, 2013). Testin kaç boyuttan oluştuğu ile ilgili belirlemenin yapılması için faktör analizi yapılmıştır (Johnson ve Christensen, 2014). Maddelerin toplandığı maddelerin faktör yük değerleri; genel özellikler .64, .76, .52, .65, kazanımlar .76, .71, .66, .66, .54, içerik .83, .78, .88, .86, .82, öğrenme-öğretme süreci .48, .44, .56, .75, .61, .54, ölçme-değerlendirme süreci .84, .83, .75, .74 olarak bulunmuştur. Faktör analizi sonucuna göre varyansın %70 olduğu görülmüştür. Analiz sonuçlarına göre ölçeğin eski halindeki faktörlerin değişmediği gözlenmiş ve maddelerin genel özellikler, kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme-değerlendirme süreci olarak yapılan gruplandırılması bozulmamıştır.

Verilerin analizi

Verilerin istatistiksel analizi SPSS 20.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Anketin her bir ögesindeki maddeler ile ilgili toplanan veriler ayrı ayrı değerlendirilmiş frekans, yüzde ve aritmetik ortalamaları hesaplanarak tablo halinde verilmiştir.

Ankette kullanılan “her bir maddenin gerçekleşme düzeyini belirlemek için Tamamen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2) ve Hiç Katılmıyorum (1) dereceleri kullanılmıştır. Aralıkların eşit olduğu varsayımından hareketle, aritmetik ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0.80 olarak bulunmuştur” (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010).

$$\text{Puan Aralığı} = (\text{En Yüksek Değer} - \text{En Düşük Değer}) / 5 = 4 / 5 = 0.80.$$

Bu şekilde Tablo 1’de verilen aritmetik ortalamaların değerlendirme aralığı elde edilmiştir (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010).

Tablo 2: *Aritmetik Ortalamaların Değerlendirme Aralığı*

Aralık	Seçenek	Aralığın Değeri
1.81-2.60	Katılmıyorum	Kötü
2.61-3.40	Kararsızım	Orta
3.41-4.20	Katılıyorum	İyi
4.21-5.00	Tamamen Katılıyorum	Çok İyi

Bölüm VI: Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmayla ilgili bulgular tablolatırılmış ve yorumlarla beraber öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplar paylaşılmıştır.

Öğretmenlerin Öğretim Programının Boyutlarına Genel Özellikleri, Hedefleri, İçerik, Öğrenme Öğretme Süreci ve Ölçme Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşleri

Programın genel özelliklerine ilişkin görüşlerinin bulunduğu 4 maddenin (Tablo 3), hedefleri ile ilgili görüşlerinin bulunduğu 4 maddenin (Tablo 4), içeriğine ilişkin 5 maddenin (Tablo 5), öğrenme öğretme sürecine ilişkin 6 maddenin (Tablo 6) ve ölçme değerlendirme sürecine ilişkin 4 maddenin (Tablo 7) frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma ve değer aralıkları bulunmaktadır.

Tablo 3: *BTY Dersi Öğretim Programının Genel Özelliklerine İlişkin Değerler*

İfade	H.K.		Ktm.		Kr.		Kt.		T.K.		S	\bar{x}	Değer Aralığı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Program öğretmene yeterince rehberlik etmektedir.	10	23,3	16	37,2	10	23,3	6	14,0	1	2,3	1,07	2,34	Kötü
Programda verilen her düzeyin standartlarına ulaşmak için yeterli zaman ayrılmaktadır.	6	14,0	14	32,6	6	14,0	15	34,9	2	4,9	1,19	2,83	Orta
Program, öğrencilere bilişim teknolojilerini sevdirek öğretmektedir.	10	23,3	9	20,9	15	34,9	8	18,6	1	2,3	1,12	2,55	Kötü
Program, okulumuzdaki teknolojiyle uygulanabilecek etkinlikler hazırlamaya uygundur.	16	37,2	6	14,0	9	20,9	10	23,3	2	4,7	1,33	2,44	Kötü
Genel Ortalama											2,54	Kötü	

T.K. : Tamamen Katılıyorum

Kr: Kararsızım H.K. : Hiç Katılmıyorum

Kt: Katılıyorum Ktm: Katılmıyorum

Tablo 11 incelendiğinde programın öğrenmene yeterince rehberlik etmediği, programın öğrencilere bilişim teknolojilerini sevdirek öğretmediği ve programın okullarındaki teknolojiyle uygulanabilecek etkinlikler hazırlamaya uygun olmadığını düşündükleri anlaşılmaktadır. Buna karşın, öğretmenlerin programda verilen her düzeyin standartlarına ulaşmak için yeterli zaman ayrıldığı konusunda farklı düşüncelerde oldukları görülmektedir. Fakat maddeye ilişkin aritmetik ortalamasının 2.83 ve katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum derecelerinde yığılmanın olması görüşlerin çok zıt noktalarda olmadığını

yansıtılmaktadır. Bütün maddelerin genel ortalamasına bakılarak Bilişim Teknolojisi ve Yazılım Dersi öğretim programının genel özelliklerinin öğretmenler tarafından 2,54 aritmetik ortalamayla kötü olarak değerlendirildiği söylenebilir.

Programın genel özellikleri ile ilgili olarak öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplara bakıldığında; programın yazılım ve donanımsal ihtiyaçların eksikliklerinden dolayı teorik işlendiğine ve akademik düzeyde kaldığı öğretmenlerin ortak görüşleri olmuştur. Öğretmenlerin tamamına yakını zaman yetersizliğinden etkinlikleri yetiştiremediklerini ifade etmişlerdir. Ders kitabı ve hedeflere ulaşmak için gerekli uygulamaların olmadığı ve bunun büyük bir eksiklik olduğu bütün öğretmenlerin ortak görüşleridir.

Tablo 4: *BTY Dersi Öğretim Programının Hedeflerine İlişkin Değerler*

İfade	H.K.		Ktm.		Kr.		Kt.		T.K.		S	\bar{x}	Değer Aralığı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Kazanım ifadeleri anlaşılır şekilde yazılmıştır.	0	0,0	11	25,6	15	34,9	15	34,9	2	4,7	0,88	3,18	Orta
Kazanım ifadeleri Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinin genel amaçları ile tutarlıdır.	1	2,3	13	30,2	13	30,2	13	30,2	3	7,0	1,00	3,09	Orta
Kazanım ifadelerine uygun içerik oluşturulabilir.	0	0,0	4	9,3	19	44,2	16	37,2	4	9,3	0,80	3,46	İyi
Programdaki kazanım ifadeleri, öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygundur.	2	4,7	10	23,3	19	44,2	10	23,3	2	4,7	0,93	3,0	Orta
Programda öğrencinin günlük hayatında kullanabileceği kazanımlara yer verilmiştir.	2	4,7	11	25,6	17	39,5	9	20,9	4	9,3	1,02	3,04	Orta
Genel Ortalama											3,15	Orta	

T.K. : Tamamen Katılıyorum

Kr: Kararsızım H.K. : Hiç Katılmıyorum

Kt: Katılıyorum Ktm: Katılmıyorum

Tablo 12'ye göre öğretmenlerin programdaki kazanım ifadelerinin anlaşılır şekilde yazıldığı, kazanım ifadelerinin Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinin genel amaçları ile tutarlılığı, kazanım ifadelerinin öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygunluğu ve programda öğrencinin günlük hayatında kullanabileceği kazanımlara yer verildiği konusunda fikir ayrılıklarında oldukları anlaşılmaktadır. Tüm

bunlara rağmen programın, öğretmenlerin kazanım ifadelerine uygun içerik oluşturulabilecekleri şekilde hazırlandığı ve hedeflere ilişkin en iyi ögenin bu olduğu anlaşılmaktadır. Tabloya göre programın hedeflerinin tekrar gözden geçirilmesi gerektiği söylenebilir.

Programın hedefleri ile ilgili olarak öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplara bakıldığında; kazanımların güncellenmesi gerektiği ve amaçların sürekli tekrar niteliğinde olmasının öğretmenleri ve öğrencilerin derse ilgilerini zayıflattığı görüşleri çoğunluktadır. Bir öğretmenimizin verdiği cevap “okullar dönüştürüldükten sonra çok farklı seviyedeki öğrenciler bir araya geldi bizim okulumuzda ve öğrenciler arasındaki farklar bariz olarak her ders için seçilebilir oldu. Bir önceki senede okutulan aynı sınıftaki öğrencilerin hedefinden daha düşük seviye baz alınmak zorunda kalındı” sınıflar için hedeflerin belirlenmesinde sıkıntı çekildiğini göstermektedir.

Tablo 5: *BTY Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Değerler*

İfade	H.K.		Ktm.		Kr.		Kt.		T.K.		S	X̄	Değer Aralığı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Bilgisayar kullanımı ile ilgili temel konuları kapsayan içerik oluşturmak mümkündür.	2	4,7	6	14,0	9	20,9	18	41,9	8	18,6	1,10	3,55	İyi
Öğrenciler için hazırlanan etkinlikler öğretim ilkelerine (basitten karmaşığa-somuttan soyuta vb.) uygun olarak sıralanabilir.	2	4,7	8	18,6	12	27,9	14	32,6	7	16,3	1,11	3,37	Orta
İçerik, günlük hayattan verilen örneklerle zenginleştirilebilir.	0	0,0	7	16,3	9	20,9	18	41,9	9	20,9	0,99	3,67	İyi
Öğrencilerin seviyelerine uygun içerikler oluşturulabilir.	0	0,0	7	16,3	12	27,9	17	39,5	7	16,3	0,96	3,55	İyi
Öğrenciyi ezberlemeden çok anlamaya teşvik eden içerikler oluşturmak mümkündür.	0	0,0	9	20,9	12	27,9	16	37,2	6	14,0	0,98	3,44	İyi
Genel Ortalama											3,52	İyi	

T.K. : Tamamen Katılıyorum

Kr: Kararsızım H.K. : Hiç Katılmıyorum

Kt: Katılıyorum Ktm: Katılmıyorum

Tablo 13 incelendiğinde öğretmenlerin bilgisayar kullanımı ile ilgili temel konuları kapsayan içerik oluşturabildikleri, içeriğin günlük hayattan verilen örneklerle zenginleştirilebileceği, öğrencilerin seviyelerine uygun içerikler oluşturulabileceği ve

öğrenciyi ezberlemeden çok anlamaya teşvik eden içerikler oluşturulabileceği anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin, öğrenciler için hazırlanan etkinliklerin basitten karmaşığa-somuttan soyuta uygun olarak sıralanabilmesi konusunda farklı düşüncelerde oldukları görülmektedir. Bu maddenin ortalaması incelendiğinde 3,37 oranının iyiye yakın olduğu söylenir. Genel ortalama dikkate alındığında, programın içeriğine ilişkin öğretmen görüşlerinin iyi olduğu anlaşılmaktadır.

Programın içeriği ile ilgili olarak öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplara bakıldığında; öğretmenlerin hedeflere uygun programcılık, grafik tasarım, kelime işlem programı, tablolamam programı, sunu programı konularının öğretilmesi ve bunlar için güncel yazılım ve donanım desteği sağlanması gerektiğini bütün öğretmenler dile getirmişlerdir. Anlatılan konularla ilgili yaptırılacak konuların farklı seviyelerde öğrencilerin yapacağı uygulamaların uzman kişiler tarafından hazırlanıp okullara gönderilmesi öğretmenlerin en çok belirttikleri konudur.

Tablo 6: *BTY Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme sürecine İlişkin Değerler*

İfade	H.K.		Ktm.		Kr.		Kt.		T.K.		S	\bar{x}	Değer Aralığı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Programda laboratuvar şartlarına uygun öğretim yöntemleri kullanılabilir. Hedeflere ulaşmak için düzenlenen etkinlikler planlanan sürede tamamlanabilir.	3	7,0	11	25,6	13	30,2	14	32,6	2	4,7	1,03	3,02	Orta
Program, dersin işleniş süresinde öğrencinin aktif katılımını sağlamaktadır.	1	2,3	8	18,6	13	30,2	17	39,5	4	9,3	0,97	3,34	Orta
Kazanımların gerçekleştirilmesi için sınıf tartışması oluşumunu sağlayacak etkinlikler hazırlanabilir.	0	0,0	12	27,9	12	27,9	14	32,6	5	11,6	1,01	3,27	Orta
Program işlenirken, öğrenci seviyelerine uygun öğretim yöntemleri kullanılabilir.	2	4,7	13	30,2	16	37,2	11	25,6	1	2,3	0,92	2,90	Orta
Program, planlanan zamanda bitirilebilecek içerik hazırlamaya uygundur.	1	2,3	9	20,9	12	27,9	17	39,5	4	9,3	0,99	3,32	Orta
	0	0,0	9	20,9	15	34,9	16	37,2	3	7,0	0,89	3,30	Orta
	Genel Ortalama											3,19	Orta

T.K. : Tamamen Katılıyorum

Kr: Kararsızım H.K. : Hiç Katılmıyorum

Kt: Katılıyorum Ktm: Katılmıyorum

Tablo 14'e göre öğretmenlerin öğrenme öğretme süreci ile ilgili farklı düşüncelerde oldukları görülmektedir. Yalnız hedeflere ulaşmak için düzenlenen etkinlikler planlanan sürede tamamlanabildiği, program işlenirken öğrenci seviyelerine uygun öğretim yöntemleri kullanılabildiği ve programın planlanan zamanda bitirilebilecek içerik hazırlamaya uygun olduğu konusunda ortalamalara bakınca iyiye yakın olduğu görülmektedir. Öğrenme-Öğretme süreci ile ilgili genel ortalamaya baktığımızda sürecin iyi hazırlanmadığı ve tekrar gözden geçirilmesinin uygun olduğu söylenebilir. Bu durumun bütün okullarda gerekli eğitim öğretim araçlarının sağlanmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Programın öğrenme öğretme süreci ile ilgili olarak öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplara bakıldığında; öğretmenlerin gösterip yaptırma tekniğini ve anlatım yöntemini kullandıkları verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. Öğretmenin birinin verdiği cevaba bakınca “çoğunlukla her bilgisayara en az iki öğrenci oturmakta dolayısıyla tüm etkinlikleri paylaşarak yapmak zorunda kalmaktadır” aslında en büyük eksikliğin programın işleneceği ortamın oluşmaması olduğu görülmektedir. İki öğretmenin verdiği cevaplara bakınca “ö1: öğretim programı sınıf içi tartışma oluşumunu sağlayacak unsurlardan uzak, ö2: hedef kitleyi analitik düşünmeye itecek zengin kapsamlı programlar geliştirilmelidir” öğretmenlerin programın öğrenme öğretme ögesi hakkında olumsuz düşüncede oldukları görülmektedir. Pek çok öğretmen sınıfların kalabalık olması, zaman yetersizliği ve okul alt yapısının yetersiz olması nedeniyle geleneksel öğretim yöntemlerini uyguladıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7: *BTY Dersi Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Sürecine İlişkin Değerler*

İfade	H.K.		Ktm.		Kr.		Kt.		T.K.		S	\bar{x}	Değer Aralığı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Programda ölçme-değerlendirme ile ilgili verilen açıklamalar yeterlidir.	2	4,7	13	30,2	17	39,5	9	20,9	2	4,7	0,95	2,90	Orta
Programda yer verilen değerlendirme örnekleri yeterlidir.	3	7,0	17	39,5	13	30,2	7	16,3	3	7,0	1,04	2,76	Orta
Programda yer alan kazanımlar ölçülebilir niteliktedir.	2	4,7	5	11,6	20	46,5	14	32,6	2	4,7	0,89	3,20	Orta
Programda, değerlendirme için önerilen yöntemler uygulanabilir niteliktedir.	1	2,3	12	27,9	16	37,2	13	30,2	1	2,3	0,89	3,02	Orta
Genel Ortalama											2,97	Orta	

T.K. : Tamamen Katılıyorum

Kr: Kararsızım H.K. : Hiç Katılmıyorum

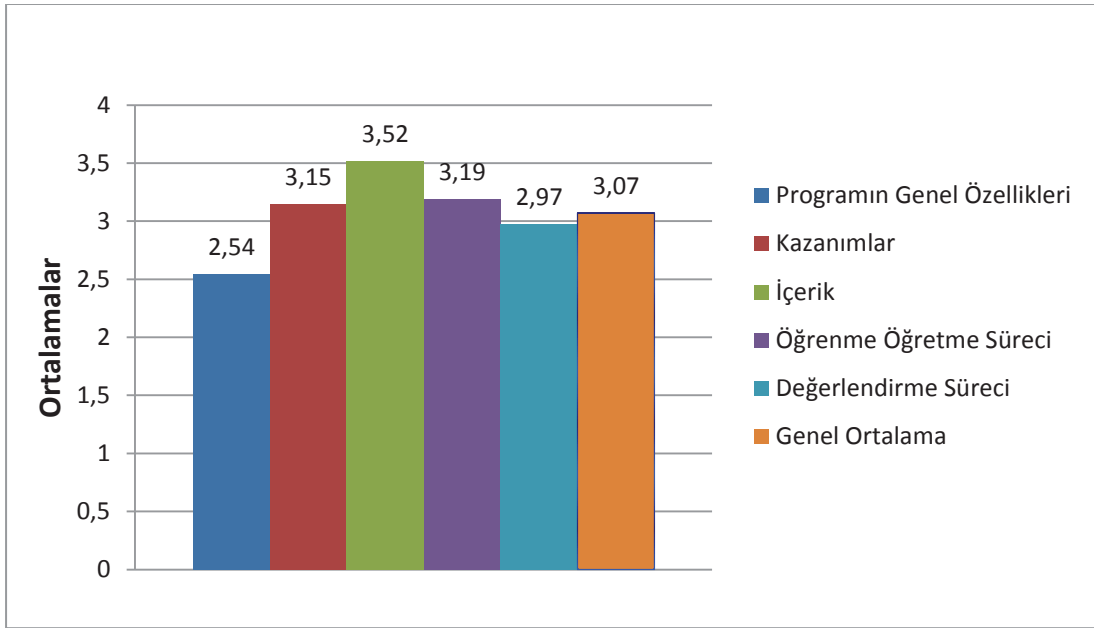
Kt: Katılıyorum Ktm: Katılmıyorum

Tablo 15'e bakıldığında programda yer alan kazanımlar ölçülebilir nitelikte olduğu konusunda öğretmenlerin görüşlerinin ortalamasının iyiye yakın olduğu değerlendirilmektedir. Diğer maddelerde öğretmenlerin fikir ayrılıkları yaşadıkları gözlenmektedir.

Programın ölçme değerlendirme süreci ile ilgili olarak öğretmenlerin diğer görüşler kısmında verdikleri cevaplara bakıldığında; öğretmenlerin önerilen ölçme değerlendirme yöntemlerini uyguladıkları fakat burada da zaman eksikliği ve teknik alt yapı yetersizlikleri nedeniyle ölçme değerlendirmenin sürece yayılamadığı görülmüştür.

Tablo 8: *Öğretmenlerin Programın Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaları*

Madde	N	\bar{x}	Değer
Programın Genel Özellikleri	43	2,54	Kötü
Kazanımlar	43	3,15	Orta
İçerik	43	3,52	İyi
Öğrenme Öğretme Süreci	43	3,19	Orta
Değerlendirme Süreci	43	2,97	Orta
Genel Ortalama		3,07	Orta

Grafik 1: Öğretmenlerin Programın Boyutlarına İlişkin Görüşlerin Ortalama Grafiği

Buraya kadar ortaya konulan bulguları tablo (Tablo 16) olarak ortaya koyduğumuzda öğretmenlerin programın tamamı ile ilgili farklı görüşlerde oldukları ortaya çıkmıştır. Programın öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilmesinin uygun olduğu değerlendirilmektedir. Tabloya göre; öğretmenlerin öğretim programının, en çok beğendikleri kısmı içerik, en az beğendikleri kısmı ise genel özelliklerdir.

Öğretmenlerden birinin verdiği cevap aslında bir özet niteliğindedir “ö3: B.T. sınıfımız olmadığı için program teorik olarak uygulanmaktadır”

Bölüm V: Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak yapılan sonuç ve tartışma, bunlardan yola çıkarak önerilere yer verilecektir.

Sonuç

Yapılan araştırma da BTY dersi öğretmenlerinin BTY dersi öğretim programına ilişkin görüşleri alınmıştır. Programın geneline bakıldığında öğretmenlere rehberlik etmediği, programda verilen düzeylerin standartlarına ulaşmak için yeterli ders saatinin olmadığı, programın bilişim teknolojilerini öğrencilere sevdirek öğretmediği ve okulların teknolojik alt yapı eksikliğinden dolayı teorik olarak işlendiği ve akademik düzeyde kalmasından dolayı programın belirlediği standartlara ulaşmak için gerekli etkinliklerin yapılamadığı belirlenmiştir. Ders kitabının olmamasının büyük bir eksiklik olduğu ortaya çıkmıştır.

Kazanım ifadelerinin; anlaşılır olması, dersin genel amaçları ile tutarlılığı, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu ve günlük hayatta kullanılabilecek kazanımların yer aldığı konularda programın yeterli olmadığı belirlenmiştir. Kazanımların sınıflardaki farklı düzeylerde olan öğrencilerin de olduğu göz önüne alınarak güncellenmesi ve tekrar niteliğinde olan kazanımların programdan çıkarılması gerektiği belirlenmiştir.

Programın içeriği ile ilgili olarak; temel bilgisayar konularını anlatmaya uygun olarak içerik oluşturulabileceği, hedeflerle tutarlı, farklı öğrenci seviyelerine uygun uygulamaların profesyonel kişiler tarafından hazırlanması ve öğretmenlerin kullanımına sunulması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrenme öğretme süreci ile ilgili olarak programın uygulanma ortamının olmadığı, geleneksel yöntemlerin uygulanmaya devam ettiği görülmüştür. Öğrenci seviyelerine uygun öğretim yöntemlerinin uygulanabildiği görülmüş buna rağmen sınıfların kalabalık olması ve yeterli materyal eksikliğinden dolayı program tam olarak uygulanamamıştır. Bu boyutun

okullardaki şartlarda da göz önünde bulundurularak tekrar gözden geçirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Bir öğretmenin “okulumuzda BT sınıfı olmadığından dersleri teorik olarak işlemekteyiz” verdiği cevap aslında her şeyi özetlemektedir.

Ölçme değerlendirme boyutu için; kazanımların ölçülebilir nitelikte olduğunu düşüncelerine rağmen zaman eksikliği ve materyal eksikliğinden kaynaklı olarak olumsuz düşüncede oldukları görülmüştür.

Öğretmenlerin programın geneli ile ilgili düşüncelerine baktığımızda programın tekrar gözden geçirilmesi gerektiği ve hazırlanan programla eldeki şartların uyuşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Ders saatlerinin yetersizliği,
- Okulların alt yapısının yetersiz olması,

Programın uygulanması aşamasında en büyük eksiklik olarak görülmektedir.

Tartışma

Ortaya çıkan sonuçlar incelendiğinde donanım okullardaki donanım ve yazılım sorununun ve ders saatinin yetersiz olması benzer çalışmalarda bulunan sonuçlarla aynı olduğu (Seferoğlu, 2007; Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010; Şişman Eren ve Şahin İzmirli 2012; Akbıyık ve Seferoğlu 2012; Gülcü Aydın ve Aydın, 2013). Karakuş, Coşğun ve Lal (2015)'ın yaptığı çalışmada da aynı sonuçların bulunduğu ve aynı çalışmada bulunan ders kitabının olmamasının büyük bir eksiklik olduğu bu çalışmada da bulunmuştur. 2016 yılında fatih projesinden bahsetmemize rağmen bu sorunların yıllar içinde giderilmeden BTY dersi öğretim programının yenilenmesi herhalde kağıt üzerinde olmaktadır. Belirtilen teknoloji alt yapısının eksikliği Balıkesir gibi batı bölgemizde bulunan ve gelişmişlik olarak belli seviyenin üstünde olan bir ilimizin merkezinde bulunan okulların bazılarında BT sınıfının olmaması, bazı okullarda da iki kişiye bir bilgisayarın düşmesi büyük bir eksikliklerdir.

Kazanım ifadelerinin farklı öğrenci seviyelerine uygun olmaması daha önceki çalışmalarda da ortaya çıkan bir sonuçtur (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010; Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013; Karakuş, Coşğun ve Lal, 2015). Kazanımların kullanılabilir olması ve anlaşılır olma konularında öğretmenler olumsuz görüştedirler. Bu konulara ilişkin olarak yapılan diğer çalışmalara bakıldığında öğretmenler olumlu görüş belirtmişlerdir (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010; Karakuş, Coşğun ve Lal, 2015). Program güncellenirken kazanımların hazırlanmasında farklı öğrenci profilleri, sınıfların mevcudu ve BT sınıfı imkanları dikkate alınması önem arz etmektedir.

Programda içerik konusunda öğretmenlere belirli uygulamalar verilmeyişi ve bu konuda öğretmenlerin serbest olması; öğretmenlerin buldukları okulların öğrenci profiline ve BT sınıfının imkanlarına göre içerik hazırlamalarını ve uygulamalarını kolaylaştırdığından öğretmenler olumlu görüş beyan etmişlerdir. Bu sonuç eski programla ilgili yapılan çalışmalar Kural Er ve (2007), Bektaş ve Semerci (2008)'in içerikle bulduğu olumsuz sonucun değiştiğini göstermiştir. Önerilerde verilen, içeriğin duruma göre değişken olması fikri yeni programda uygulanmış yalnız farklı öğrenci düzeylerine ve BT sınıflarının yapısına uygun uygulamaların hazırlanması gerektiği sonucu bu çalışmada da ortaya çıkmıştır.

Seferoğlu (2007)'nin eski programla ilgili belirttiği programla öğrenci seviyelerine uygun öğretim yöntemlerinin uygulanabilirliğinin olduğu bu programda da öğretmenlere göre olumlu bulunmuş fakat; BTY dersinin ilk zamanlarından günümüze kadar süregelen olan dersi işlemeye uygun BT sınıfı sorunları nedeniyle program tam olarak uygulanamamakta ya da teorik olarak kalmaktadır.

Ölçme değerlendirme de de durum Yeşiltepe ve Erdoğan (2013)'in yaptığı çalışmada ortaya koyduğu çalışmada programın yeni yöntemler uygulamaya uygun olduğu sonucu

çıkıştır. Fakat öğretmenlerin diğer görüşler kısmında da belirttiği programın tamamen uygulanabileceği BT sınıfının olmayışı sorununun devam ettiğini göstermektedir.

Programın okulların bilişim teknolojileri sınıflarının mevcut şartları dikkate alınarak yenilenmesi ya da okullara gerekli BT sınıflarının 2016 yılının teknolojileriyle kurulması gerekmektedir. Son söz olarak ne kadar iyi bir program hazırlanırsa hazırlansın gerekli uygulama ortamı ve imkanlar yoksa program sadece teorik olarak uygulanır ve akademik olarak çok iyi bir programımız olur.

Öneriler

Burada araştırmadan çıkan sonuçlara göre öneriler sıralanmıştır.

- Programın tamamen uygulanması için okullarda gerekli yazılım ve donanıma sahip BT sınıfı ihtiyacının giderilmesi için gerekli çalışmalar yapılabilir,
- BTY dersi ders saatlerinin artırılması sağlanabilir,
- BTY dersi için içinde uygulama CD'lerinin de bulunduğu ders kitabı hazırlanabilir,
- BTY dersi ile ilgili benzer çalışma farklı illerde de tekrar edilerek sonuçlar karşılaştırılabilir,
- Öğrenci, farklı branştaki öğretmenlerin ve velilerin dersten beklentilerine yönelik çalışmalar yapılabilir,
- Programın uygulanabilirliğini tespit etmek amacıyla sınıf mevcutları ve BT sınıfı durumları uygun okullar örneklem olarak alınarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkalın, A. (1999). İnsan Kaynağının Yönetimi-Geliştirilmesi (1.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Adanalı, K. (2008). Sosyal bilgiler eğitiminde alternatif değerlendirme: 5. Sınıf sosyal bilgiler eğitiminin alternatif değerlendirme etkinlikleri açısından değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Akbıyık, C. ve Seferoğlu, S.S. (2012). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinin İşleniş: Öğretmen Görüş ve Uygulamaları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 1, 405-424.
- Akkoyunlu, B. ve İmer, G (1998). Türkiye’de Eğitim Teknolojisinin Görünümü. Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler. Anadolu Üniversitesi. Eskişehir, 160-168.
- Aksoy, H.H. (2003). Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme. Eğitim Bilim Toplum, 4.
- Arslanoğlu, İ. (2016). Sosyal Bilimlerde Metod ve Araştırma Teknikleri. Erişim Tarihi 03 Ocak 2016 w3.gazi.edu.tr/~iarslan/arastek.doc
- Austrian. Informatik. Erişim Tarihi 03 Ocak 2016
https://www.bmbf.gv.at/schulen/unterricht/lp/lp_neu_ahs_14_11866.pdf?4dzgm2
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O. ve Köse, S. (2003). Yeni Bir Bakış: Eğitimde Teknoloji Okuryazarlığı. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14.
- Bayat, Ö. (2010). İngilizce Yazılı Anlatım Derslerinde Uygulanan Akran ve Öz Değerlendirme Etkinliklerine Yönelik Öğrenci Görüşleri. Dil Dergisi, 150, 70-81.
- Bektaş, C. ve Semerci, Ç. (2008). İlköğretim Okullarında Bilişim Teknolojilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.
- Bilen, M. (1999). Plandan Uygulamaya Öğretim. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Bostock, S. (2000). Computer Assisted Assessment - Experiments in Three Courses. A Workshop at Keele University, May.
- Binbaşıoğlu, C. (1994). Genel Öğretim Bilgisi. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Can, A. (2013). SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi. Ankara: Pegem Akademi.
- Chelimsky, E. (1989). Program Evaluation: Patterns and Directions . Washington D.C.: The American Society for Public Administration.
- Czech Republic. Educational Programme. Erişim Tarihi 28 Ocak 2016
<http://www.msmt.cz/areas-of-work/basic-education-1>
- Computer Ethics Institute (CEI). Ten Commandments of Computer Ethics Turkish. Erişim Tarihi 01 Ocak 2016, <http://computerethicsinstitute.org/turkish.html>
- Creswell, J.W. (2014). Research Design (4. Baskı) Çev. Demir ve diğerleri. Ankara: Eğiten Kitap.
- Çakmak, N. Ve Ocaklı, E. (2006). Performans değerlendirmesi gerekli midir? Neden? Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği, 6, 406-18.
- Çayır, K. (2009). ‘Avrupalı Olmadan Önce Biz Olmalıyız’: Yeni Öğretim Programları ve Ders Kitapları Işığında Türkiye Modernleşmesine Dair Bir Okuma. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 9, 1659-1690.
- Çelik, C. H. ve Daban, Ş. (2009). Temel Bilgisayar Becerileri (2.Baskı). Güneş, A. (Ed.), Bilişim Teknolojileri Temel Kavramları (ss. 1-40). Ankara: Pegem Akademi.
- Davis, N. (1990). Primary Teachers’ Competence with IT in the National Curriculum. British Journal of Educational Technology, 21.
- Demirel, Ö. (2011). Eğitimde Program Geliştirme (17.Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Demirel, Ö. (2005). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı. Ankara: Pegem Akademi.

- Demirel, Ö. (1992). Türkiye'de Program Geliştirme Uygulamaları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, 27-43.
- Demirören, M., Aytuğ Koşan, A. M., Palaoğlu, Ö. (2009). Bir Öğrenme ve Değerlendirme Yöntemi Olarak “Portfolyo”. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası.
- Dinçer, B. (2013). 7. Sınıf İngilizce Öğretim Programının Stufflebeam’ın Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün Modeline Göre Değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Doğan, H. (1983). Teknoloji Eğitimi. Ankara: Sevinç Matbaası (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi No:128).
- Erdem, E. ve Demirel, Ö. (2002). Program Geliştirmede Yapılandırmacılık Yaklaşımı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 81-87.
- Erden, M. (1998). Eğitimde Program Değerlendirme. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erişen, Y. (1998). Program Geliştirme Modelleri Üzerine Bir İnceleme. Eğitim Yönetimi, 4(13), 79-97.
- Erişen, Y. (2003). Toplam Kalite Sistemini Oluşturmada Temel Aşama: Standartların Belirlenmesi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(3), 285-302.
- Eyidoğan, B. (2012). Bilişim Teknolojileri Dersinin İlköğretimde Seçmeli Ders Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Fer, S. (2005). 1923 Yılından Günümüze Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Programları Üzerine Bir İnceleme. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Başbakanlık Atatürk Kültür , Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, 7-9 Aralık, İstanbul.

- Fidan, M. (2013). Ortaokullarda Bilişim Teknolojileri Dersinde Örtük Programın Varlığına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- France. Discovery World. Erişim Tarihi 01 Şubat 2016
http://www.education.gouv.fr/cid38/presentation-des-programmes-et-des-horaires-a-l-ecole-elementaire.html#De_nouveaux_programmes_pour_la_rentree_2016
- Genç, S. Z. ve Eryaman, M. Y. (2008). Değişen Değerler ve Yeni Eğitim Paradigması. Sosyal Bilimler Dergisi, 9, 89-102.
- Gömleksiz, M. N. ve Koç, A. (2010). Bilgisayar Okuryazarlığı Becerisi Ediniminde E-portfolyo Sürecinin Öğrenen Performansına ve Tutumlarına Etkisi. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(2).
- Gülcü, A., Aydın, S., Aydın, Ş. (2013). İlköğretim okullarında Bilişim Teknolojileri Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 8, 73-92.
- Gülbahar, Y. (2009). E-öğrenme. Ankara: Pegem Akademi.
- Gültekin, M. (2006). Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 45, 61-83.
- ISTE (International Society for Technology in Education) (2015). ISTE Standards Teachers. Erişim Tarihi 01 Ocak 2016, <http://www.iste.org/standards/iste-standards/>
- İşman, A. (2001). Bilgisayar ve Eğitim. Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı:2
- Johnson, B. & Christensen, L. (2014). Educational Reseach (4.Baskı, Çev. Demir vd). Ankara: Eğiten Kitap.
- Kabakçı Yurdakul, I. ve Kurt, A.A. (2011). Öğretmen Adaylarının Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1), 277-301.

- Kan, A. (2007). Portfolyo Değerlendirme. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32, 133-144.
- Karakuş, M. ve Mengi Us, F. (2014) İlköğretimde Program Değerlendirmenin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 4, 01-22.
- Karakuş, M., Coşgun, Ü. ve Lal, İ. (2015). Ortaokul Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi. Electronic Turkish Studies, 10.
- Karal, H., Reisoğlu, İ. ve Günaydın, E. (2010). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 46-64.
- Karasar, N. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemi (18. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık
- Kaya, Z. (1997). Eğitimde Program Değerlendirme Sürecinin Temel İşlemleri. Gazi Üniversitesi, Endüstriyel Sanatlar Eğitim Dergisi, 5, 59-72.
- Kayri, M. (2008). Elektronik Portfolyo Değerlendirmeleri İçin Veri Madenciliği Yaklaşımı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 1, 98-110.
- Keleş, S. (2009). İlköğretim Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Keser, H. (2011). Türkiye’de Bilgisayar Eğitiminde İlk Adım Orta Öğretimde Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu Raporu. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 1(2).
- Keser, H. ve Teker, N. (2011). Türkiye’de Bilgisayar Eğitiminde 1960-1988 Yılları Arasındaki Gelişmelerin İncelenmesi.
- Kirkman, C. (1993) Computer Experience And Attitudes of 12-Year-Old Students: Implications For The UK National Curriculum. Journal of Computer Assisted Learning, 9, 51–62.

Luxembourg Education. Erişim Tarihi 05 Şubat 2016

<http://www.men.public.lu/fr/legislation/education-nationale/enseignement-fondamental/reglements-grand-ducaux/enseignements/index.html>

National Curriculum. *Journal of Computer Assisted Learning*, 9, 51–62.

Kolburan Geçer, A. ve Dağ, F. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Bilgisayar Okur-Yazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Kocaeli Üniversitesi Örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, (1), 20-44

Kural Er, F. (2007). İlköğretim Bilgisayar Dersi Programına İlişkin Öğretmen Görüş ve Beklentileri: Bir Durum Çalışması, Çanakkale İli Örneği. Çanakkale Mart Üniversitesi, Çanakkale.

Kubat, G. (2012). Öz Değerlendirmenin 360 Derece Geri Besleme Yöntemindeki İşlevselliği. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 51-65.

Küçükahmet, L. (2009). Program Geliştirme ve Öğretim (24.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Lee, R.E. (2008). Evaluate And Assess Research Methods In Work Education: Determine If Methods Used To Evaluate Work Education Research Are Valid and How Assessment Of These Methods Is Conducted. *Online Journal of Workforce Education and Development*, 3(2).

McEwen, R. N. & Dube, A.K. (2015). Engaging or Distracting: Children's Tablet Computer Use in Education. *Educational Technology & Society*, 18, 9–23.

Marsh, C.J. ve Willis, G. (2007). Curriculum: Alternative Approaches, Ongoing Issues. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

MEB (2005). Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programı. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.

- MEB. (2006). Bilgisayar Dersi (1–8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
- MEB (2008). Öğretmen Mesleğinin Genel Yeterlilikleri ve Özel Alan Yeterlilikleri. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB (2012). Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
- Menzi, N. (2012).Gagne'nin Öğretim Durumları Modeli'ne Göre Hazırlanan İnternet Temelli Öğretim Uygulamasının İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Negroponte, N. (1995). Dijital Dünya (Çev: Z. Dicleli). İstanbul: Türk Henkel Dergisi Yayınları.
- NYSED. Developing and Implementing a Standards-Based Curriculum. Erişim Tarihi 01 Kasım 2015, <http://www.p12.nysed.gov/ciai/socst/leadersguide/sscurrdev.html>
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2009). 1998-2005 Hayat Bilgisi Ders Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Millî Eğitim Dergisi, 172.
- Oliva, P.F. (2009). Developing The Curriculum. New York: Pearson Allyn and Bacon.
- Öncü, H. (2009). Ölçme ve Değerlendirmede Yeni Bir Yaklaşım: Portfolyo Değerlendirme. TSA / Yıl: 13, 1.
- Özdemir, S.M. (2009). Eğitimde Program Değerlendirme ve Türkiye'de Eğitim Programlarını Değerlendirme Çalışmalarının İncelenmesi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2), 126-149.
- Özden, Y. (2003). Öğrenme ve Öğretme (5. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Özyenginer, E. (2006). Bilgisayar Dersinde Elektronik Portfolyo Yöntem Kullanımı Üzerine Bir Çalışma (Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

- Palmer, M. ve Winters, K. (1993). İnsan Kaynakları Çeviri: Doğan Şahiner. İstanbul: Rota Yayınları.
- Phelps, R. & Ellis, A. (2002). Paper submitted to 'Linking Learners': Australian Computers in Education Conference 11-13 July.
- Resmi Gazete. 6287 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Erişim Tarihi 31 Aralık 2015, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm>
- Seferoğlu, S.S. (2007). İlköğretim Bilgisayar Dersi Öğretim Programı: Eleştirel Bir Bakış ve Uygulamada Yaşanan Sorunlar. Eurasian Journal of Educational Research, 29, 99-111.
- Semerci, Ç. ve Meral, E. (2007). Lisansüstü Eğitimde Program Değerlendirmeye İlişkin Tezlerin Meta Değerlendirmesi. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu (17-20 Ekim2007). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir
- Sezer, S. (2005), Öğrencinin Akademik Başarısının Belirlenmesinde Tamamlayıcı Değerlendirme Aracı Olarak Rubrik Kullanımı Üzerinde Bir Araştırma. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 72-84.
- Şahin, N. (2010). 6. Sınıf Bilişim Teknolojileri Dersinde Ağ Araştırması (Webquest) Aracı Kullanarak Oluşturulan Eğitim Ortamının Akademik Başarı ve Derse Karşı Olan Tutuma Etkisi (Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şeker, H. (Ed.) (2012). Eğitimde Program Geliştirme Kavramlar Yaklaşımlar. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şenel, T., Çepni, S., Yıldırım, N. ve Nas, S.E. (2007). Süreç Odaklı Değerlendirmede Kullanılabilecek Bir Analitik Rubriğin Geliştirilmesi: Yaşamımızdaki Elektrik Ünitesi Örneği. Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2, 1-14.

- Şentürk, Ü (2008). Enformasyon Toplumunda Eğitimin Yeri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6, 487-506.
- Siegler M. (2002). Training doctors for professionalism: some lessons from teaching clinical medical ethics. Mt Sinai J Med, 69.
- Şişman Eren, E. ve Şahin İzmirli, Ö. (2012). İlköğretim Okul Müdürü ve Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerine Göre Bilişim Teknolojileri Dersinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri-Eskişehir İli Örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 12.
- Solomon, P.G. (2009). The Curriculum Bridge: From Standards To Actual Classroom Practice (second edition). USA: Corwin Press
- Sönmez, A. (1985). Eğitimde Program Geliştirme İlkeler –Teknikler-Örnekler. Ankara
- Spain. Computing Programmes Erişim Tarihi 01 Şubat 2016, <http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/en/areas-educacion/sistema-educativo.html>
- Steiner, J.. Why Have a Standards-Based Curriculum And What Are The Implications For The Teaching-Learning-Assessment Process? Erişim Tarihi 10 Kasım 2015, <http://www.etni.org.il/red/etninetnews/issue4/whystandard.html>
- Steinke, L. & Putnam,, A.R. (2007). Why Should I Stay? Factors Influencing Technology Education Teachers to Stay in Teaching Positions. Journal of Technology Educations, 19.
- Tanataş, D. (2010). İlköğretim Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Tan, Ş. ve Erdoğan, A. (2004). Öğretimi Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi.

- Tan, Ş. (2010). Öğretimde Ölçme ve Değerlendirme KPSS El Kitabı (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Temizkan, M. (2009). Akran Değerlendirmenin Konuşma Becerisinin Geliştirilmesi Üzerindeki Etkisi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(12).
- Türk Dil Kurumu. Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü. 01 Şubat 2016 http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat&kategori=terim&kelimeget=bili%C5%9Fim&hngget=md
- Topu, F.B. ve Göktaş, Y (2012). Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Üstlendikleri Roller ve onlardan beklentiler. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Sayı:12, s.461-478
- UK. National curriculum in England: computing programmes of study. Erişim Tarihi 01 Şubat 2016 <https://www.gov.uk/government/publications/national-curriculum-in-england-computing-programmes-of-study>
- Ulutaş, M. (2006). İlköğretim 8. Sınıf Bilgisayar Dersi Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale
- Uşun, S. (2000). Dünyada ve Türkiye'de Bilgisayar Destekli Öğretim. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Uşun, S. (2012). Eğitimde Program Değerlendirme. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Uzun, R. (2007). İletişim etiği sorunlar ve sorumluluklar (1. Baskı). Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Kırkıncı Yıl Kitaplığı No: 2. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi.
- Yeşiltepe, G. M. ve Erdoğan, M. (2013). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Sorunları, Bu Sorunların Nedenleri ve Çözüm Önerileri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33,
- YÖK (1998). Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi.

EKLER

Ek-A Bilişim ve Yazılım Teknolojileri Dersi Öğretim Programı Değerlendirilme Anketi

Değerli Meslektaşım,

Bu anketle, Millî Eğitim Bakanlığı “Ortaokul Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının” Amaç, İçerik, Öğrenme-Öğretme süreçleri, değerlendirme ve genel özellikler bakımından yeterliliğinin saptanması ve yeni öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Toplamda 24 soruluk bir ankettir.

Bu çalışma daha sonraki yıllarda, “Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı”nın geliştirilmesine yardımcı olacağı düşüncesi ile yapılmaktadır.

Katkılarınız İçin Teşekkürler

I. Kişisel Bilgiler (Lütfen bilgilerinizi doldurunuz)

Mezun Olduğunuz Fakülte :

Eğitim Fakültesi (), Teknik Eğitim Fakültesi (), Diğer ()

Mezun Olduğunuz Bölüm :

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretimi (), Diğer ()

Mezun Olduğunuz Lise :

Anadolu Lisesi (), Meslek-Teknik Lise (), Genel Lise (), Fen Lisesi ()

Eğitim durumu : Lisans (), Yüksek Lisans ()

Hizmetiçi Eğitim Aldınız mı : Evet (), Hayır ()

Cinsiyet : Bayan (), Erkek ()

Yaşınız : 20-30 (), 31-40 ()

Görev Yılı : 1-5 (), 6-10 (), 11-15 ()

Görev Yaptığınız Okulun Sosyoekonomik Durumu : Düşük (), Orta (),

Yüksek ()

Aşağıdaki soruların karşısında cevabınıza uygun kutucuğa (X) koyunuz.

1 - Hiç katılmıyorum

2 - Katılmıyorum

3 - Kararsızım

4 - Katılıyorum

5 - Tamamen katılıyorum

II. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Genel Özelliklerine İlişkin Görüşler

No	İfadeler	1	2	3	4	5
1	Program öğretmene yeterince rehberlik etmektedir.					
2	Programda verilen her düzeyin standartlarına ulaşmak için yeterli zaman ayrılmaktadır.					
3	Program, öğrencilere bilişim teknolojilerini sevdirecek öğretmektedir.					
4	Program, okulumuzdaki teknolojiyle uygulanabilecek etkinlikler hazırlamaya uygundur.					

Programın genel özelliklerine ilişkin eklemek istediğiniz diğer görüşleri lütfen yazınız.:

.....

III. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Hedeflerine İlişkin Görüşler

No	İfadeler	1	2	3	4	5
5	Kazanım ifadeleri anlaşılır şekilde yazılmıştır.					
6	Kazanım ifadeleri Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinin genel amaçları ile tutarlıdır.					
7	Kazanım ifadelerine uygun içerik oluşturulabilir.					
8	Programdaki kazanım ifadeleri, öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygundur.					
9	Programda öğrencinin günlük hayatında kullanabileceği kazanımlara yer verilmiştir.					

Programın amaçlarına ilişkin eklemek istediğiniz diğer görüşleri lütfen yazınız.:

.....

III. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının İçeriğine

İlişkin Görüşler

No	İfadeler	1	2	3	4	5
10	Bilgisayar kullanımı ile ilgili temel konuları kapsayan içerik oluşturmak mümkündür.					
11	Öğrenciler için hazırlanan etkinlikler öğretim ilkelerine (basitten karmaşığa-somuttan soyuta vb.) uygun olarak sıralanabilir.					
12	İçerik, günlük hayattan verilen örneklerle zenginleştirilebilir.					
13	Öğrencilerin seviyelerine uygun içerikler oluşturulabilir.					
14	Öğrenciyi ezberlemeden çok anlamaya teşvik eden içerikler oluşturmak mümkündür.					

Programın içeriğine ilişkin eklemek istediğiniz diğer görüşleri lütfen yazınız.:

.....

IV. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Görüşler

No	İfadeler	1	2	3	4	5
15	Programda laboratuvar şartlarına uygun öğretim yöntemleri kullanılabilir.					
16	Hedeflere ulaşmak için düzenlenen etkinlikler planlanan sürede tamamlanabilir.					
17	Program, dersin işleniş süresinde öğrencinin aktif katılımını sağlamaktadır.					
18	Kazanımların gerçekleştirilmesi için sınıf tartışması oluşumunu sağlayacak etkinlikler hazırlanabilir.					
19	Program işlenirken, öğrenci seviyelerine uygun öğretim yöntemleri kullanılabilir.					
20	Program, planlanan zamanda bitirilebilecek içerik hazırlamaya uygundur.					

Programın öğrenme-öğretme ilişkin eklemek istediğiniz diğer görüşleri lütfen yazınız.:

.....

V. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Boyutuna İlişkin Görüşler

No	İfadeler	1	2	3	4	5
21	Programda ölçme-değerlendirme ile ilgili verilen açıklamalar yeterlidir.					
22	Programda yer verilen değerlendirme örnekleri yeterlidir.					
23	Programda yer alan kazanımlar ölçülebilir niteliktedir.					
24	Programda, değerlendirme için önerilen yöntemler uygulanabilir niteliktedir.					

Programın değerlendirme boyutuna ilişkin eklemek istediğiniz diğer görüşleri lütfen yazınız.:

.....

.....

Ek-B Araştırma İzin Belgesi

T.C.
BALIKESİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 99191664/605.01/3583032
Konu: Araştırma İzni

03/04/2015

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
ÇANAKKALE

İlgi : 18.03.2015 tarihli ve 93130991-044-568 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden; Enstitünüz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Emre DOMAÇ'ın Karesi ve Altıeylül İlçelerine Bağlı okullarda yapmayı planladığı "Ortaokulu Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu araştırma iznine ait Valilik onay örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim

Yusuf CENGİZ
İl Millî Eğitim Müdürü

Eki:
Valilik Onay Örneği (1 Sayfa)

Güvenli Elektronik İmza

Emre YILDIZ
V.H.K.İ.
03 Nisan 2015

Kasaplar Mahallesi Sındırgı Caddesi No:1 Merkez/BALIKESİR
Elektronik Ağ: balikesir.meb.gov.tr
E-posta: stratejigelistirme10@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Emre YILDIZ Memur
Tel: (0 266) 239 62 73 - 175
Faks: (0 266) 239 62 74

T.C.
BALIKESİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı: 99191664/605.01/3517029
Konu: Araştırma İzni

01/04/2015

VALİLİK MAKAMINA
BALIKESİR

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve 2012/13 sayılı genelgesi
b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğünün 18.03.2015 tarihli ve 93130991-044-568 sayılı yazısı

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı	Emre DOMAÇ		
Danışmanı	Yrd. Doc. Dr. Gürkan ERGEN		
Kurumu/Üniversite/Görev Yeri	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi		
Alan/Bölüm	Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı		
Tez,Araştırma veya Anketin Konusu	Ortaokulu Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi		
Başvuru Tarihi	25.03.2015	Başvuru Sayısı	3219432
Çalışma Başlama Tarihi	03.04.2015		
Çalışma Bitiş Tarihi	01.06.2015		
Veri Toplama Araçları	Görüşme Soruları		
Araştırma Türü	Yüksek Lisans Tezi		

ÇALIŞMA YAPILACAK EĞİTİM KURUMLARININ LİSTESİ

S.No	Okulun Adı	S.No	Okulun Adı
1	Ekli Listede Belirtilen İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine Bağlı Merkez ve Köy İlkokulları ve Ortaokulları		

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik izinleri ilgi (a) genelge gereğince yukarıdaki bilgileri belirtilen çalışmanın, eğitim kurumlarında, okul/kurum müdürlüklerinin denetiminde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarımızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Hüseyin AŞIK
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
01/04/2015
Yusuf CENGİZ
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Eki :
Yazı ve Ekleri (14 Sayfa)